

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Calea Regele Ferdinand 66
Telefon: 61

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP**

Cluj, 1935. IV. évfolyam
266. szám. **Vasárnap**
November 17.

Takarékosság

A Takarékoskossá politkájának jel-
szava: ma csak úgy röpöknek a vi-
lágban. Minden közgazdász és po-
litikus azt hangoztatja, hogy taká-
rékoskodni kell a végsőkig. A ki-
adásokat csökkenteni, az igénye-
ket redukálni és minél kevesebbel
megelégedni. Nos, ami ezeket a kö-
vetelményeket illeti, a világ lakossá-
gának túlnyomó része kénytelen
volt már ezekhez az elvekhez al-
kalmazkodni. Igen, kénytelen. Ke-
serű kényszerűség az élők legtöbb-
jének számára örökké, csak lemon-
dani és újra lemondani, azokról a
legszükségesebb és a legemberibb
élethiányokról, amelyek pedig nél-
külözhetetlenül hozzátartoznának
mindenki boldogulásához. Ha ez
volna a takarékoskossá, akkor nyu-
godtan el lehetne mondani, hogy
a föld lakóinak 95 százaléka ta-
karékos. Legfeljebb azok nem gyá-
korolják az efaíta takarékoskossá
nemes erényét, akik ezt mint jel-
szót hirdetik. Mert tisztelet a ki-
vételnek, bizony a takarékoskodás
politikáját hangoztató politikusok
nagy része közben ugyanakkor
szórni szokta a pénzt. Természe-
sen nem a maguké, hanem az or-
szágáé. Vagyis vízet prédikál és
bort iszik, miután ez a legkényvel-
mesebb és ez a legelőnyösebb állás
pont. Pedig az igazi takarékoskossá
nem abban áll, hogy az emberek
tömegei lerongyolódjanak, koplal-
janak, természetszerű életszükség-
leteiket a minimumon alulra csök-
kentsék. Hanem abban, hogy ne
pocsékolják a pénzt, ne költsék el
luxus kiadásokra és fölösleges fény
üzésekre, hanem reálisan gondol-
kozva, csak arra költsenek, ami az
életük — emberi mivoltának meg-
őrzéséhez és biztosításához feltétle-
nül szükséges is. Szóval társadalmi
helyzetüknek megfelelő, okos és
beosztásos életet éljenek, az élet
örömeiből is vegyék ki részüket,
csupán ne merüljenek el túlságos-
an azokban és ne vessék magukat
szenvedélyes mohósággal rá, a ne-
mes lélekhez nem illő szenvedé-
lyekre, élvezetekre és szórakozá-
sokra. Az igazi takarékoskossá nem
azt jelenti, hogy az emberek ne öl-
tözködjének, ne szórakozzanak,
ne vásároljanak könyveket, ne
támogassák a kulturális intézmé-
nyeket, ne éljenek társadalmi éle-
tet, hanem csak azt, hogy mindezt
módjával szerényen és tülzások-
tól mentesen végezzék el, más szó-
val, ne herdálják el könnyűszer-
rel a becsületes munkával meg-
szerzett pénzt. A dolgozó emberek
nek az élettel természetesen ki-
járna egy kis öröm, egy kis meg-
elégedés és boldogság is, s ha ehhez

az igényüket fenntartják még ez-
zel nem esnek a takarékoskossá elve
elleni bűnbe. Elfogultság, korláto-
ság, vagy kifejezett rosszhiszemű-
ség kell ahhoz, hogy ha takarékos-
ságnak azt az értelmezést adják és
ezzel akarják a dolgozók tömegeit
lassan-lassan a mindentől való le-

mondásra ráerőszakolni, hogy ez
a természetes, ez az egészséges, és
ez az igazi takarékoskodás. Az
ilyen jelszavak csak szemfényvesz-
tések és kóklerekedések, amelynél a
politikus vagy a közgazdász a sa-
ját maga bűnös pénzpocsékolása fe-
lől akarja elterelni a figyelmet.

Igen is le kell szögezni, a takaré-
koskossá nem jelent mást, mint a be-
csületes keresmények emberhez
illő módon és becsületes keretek
között való elköltését és csak an-
nak felretételét, ami nem megy a
lélek a szellem és az egyetemes
emberi társadalom rovására.

Négyszáztizenkilenc mandátu- mot szerzett Baldwinkormány

**A munkáspárt megháromszorozta képviselőinek számát — A pol-
gári liberális ellenzék viszont súlyos vereséget szenvedett**

(LONDON.) Éjjel egy órakor a
választási eredmények a követke-
ző képet mutatják: 380 konzerva-
tív, 16 Herbert Samuel-féle liberá-
lis ellenzék, 153 munkáspárti, 8
MacDonald-féle nemzeti munkás-
párti, 31 nemzeti liberális (Simon-
párti). Négy független liberális
(Lloyd George pártja).

NYERESÉG-VEZTÉSE

A konzervatívok 80 mandátumot
vesztettek, a munkáspártiak né-
gyet. Ezzel szemben közel százat
nyertek. Az ellenzék összesen 102
mandátumot nyert. Ezideig mint-
egy 600 kerület eredménye ismeret-
tes. Még 15 kerület eredményei hiá-
nyoznak. A kormánypárt összesen
422 mandátummal rendelkezik.

Az eddigi 21.603.540 szavazatból
11.582.235 szavazat esett a kor-
mánypárti koalícióra és 10.021.305
az ellenzékre. Hátra vannak még
a különálló szigetek eredményei és
az egyetemi központoké, ahol a

szavazás posta útján történik.
Hoare Chelseában 12 ezer szava-
zatnyi többséggel választották meg
a munkáspárti jelölttel szemben.
Edent Warwickban 24 ezer szava-
zattal. Simon belügyminiszter csak
642 szavazattal többséggel győzött
Spenn Valleyben, míg 1931-ben még
13 ezer főnyi szavazattal többsége
volt. Az összes volt minisztereket
megválasztották. MacDonaldnak és
fiának kivételével. Hatvanöt női
jelöltből nyolc került be a parla-
mentbe.

BALDWIN MEG VAN ELÉ- GEDVE

Baldwin a választások eredmé-
nyével nagyon meg van elégedve.
Hangoztatta, hogy az ország népe
megújodott erővel sietett a kor-
mány és a nemzeti érdekek támo-
gatására biztosítva a bizalmát a
kormány számára, amely folytat-
hatja megkezdett munkáját. Az

ország érdekeinek védelmében ha-
lad tovább előre a kormány a
megkezdett úton.

AMI VITÁN FELÜL ÁLL

Atlee őrnagy, a munkáspárti el-
lenzék vezére viszont azt hangoz-
tatta, hogy az ellenzék óriási ará-
nyu térfoglalása vitán felül áll.
Nem rajtuk múlt, hogy ez a győze-
lem a mandátumok számában nem
juthat nagyobb arányban kifeje-
zésre. Hiszen csaknem ugyanannyi
szavazatot kaptak, mint a kor-
mánykoalíció. A munkáspárt meg-
győződést szerzett arról, hogy
pacifista politikáját Anglia lakós-
ságának óriási tömegei helyeslik.

A lapok a választások eredmé-
nyét kommentálva, megállapítják,
hogy a parlament rendszer állás-
pontja ezuttal is jól bevált és
Anglia változatlanul továbbra is a
politikai és társadalmi állandóság
domináns tényezője lesz az egész
világban.

Ma dönt a faszista nagytanács;

kilépjen-e Olaszország a Népszövetségből

Heves harcok az északi frontokon

*London és Róma között változatlanul éles a helyzet. Mussolini ha-
lani sem akar arról, hogy még egy hadosztályt visszarendeljen Lybiából,
pedig az angolok mereven ragaszkodnak ehhez a követeléshez... A
faszista nagytanács egyként ma foglalkozik az ügygel. Nincs k zárva,
hogy Olaszországnak a Népszövetségből való kilépését jogjók elhatározni...
Az abesszin harcokra élénk tevékenység kezdődött. A császár Kasa rast
nevezte ki az északi front fővezérévé, ebből arra lehetett következtetni,
hogy Sevum ras kegyvesztett lelt. Az olaszok mindenütt folytatják előnyomulá-
sukat. Sanini tábornok csapatai egész napon át tartó heves küzdelem után
visszaverték Kasa ras hadait. Az abesszin hadvezetőség szerint mindennek
ellenére még csak most kezdődnek el az igazi harcok. Az újabb esemé-
nyekről az utóbbiakban számolunk be.*

Cáfol az olasz sajtóminisztérium

(RÓMA.) A sajtóminisztérium
megcáfolja azokat a híreket, hogy
az egyiptomi polgári lakosság za-
vargásait az olasz propaganda ak-
ció idézte volna elő. Az olasz hiva-

hogy az egyiptomi zavargásoknak
belpolitikai okai vannak és pedig
az egyiptomi lakosság felháboró-
dása Hoare beszéde miatt és az
egyiptomi nacionalista párt ez el-

len irányuló propagandája.

ÉLÉNKESÉG A HARCTERE- KEN

(RÓMA.) A Tribuna című lap
közlése szerint Harrar helysége ró-
videsen az olaszok kezébe kerül.
Az olasz csapatok már közvetlenül
a város közelében állanak. Ugyan-
akkor Asmarából jelentik, hogy a
katonai jellegű hadműveletek az
összes arcvonalakon tovább foly-
nak, de nagyobb jelentőségű ese-
mények nélkül. Az olaszok legin-
kább az északi frontszakaszon vo-
nulnak elő. Az abesszinnek hatal-
mas csapatösszevonásokat végeznek
Antaló és Amba Albi között, úgy
tudják, hogy az abesszin trónörö-

Ha álmatlanságban szenved
Ha idegei nincsenek rendben,
az egyetlen megnyugtató szer a

JAWOL

Biztos segítség
Grippa és hűlés ellen!

1 doboz **3** tablettával **9** LEI
kapható minden gyógyszerárban

kös és Seyum ras is ezen a vidéken tartózkodnak. Amba Alagi környékét a polgári lakosság nagyrésze elhagyta, mert az hiszik, hogy ezen a vidéken nagy harcok fognak kifejlődni. A déli fronton nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy az olaszok elfoglalták Dagarbur helységet, ahol számos kút és forrás van. Ez a tény erősen megkönnyíti az olaszok előnyomulását Diredaua felé.

MA DÖNT A FASCISTA NAGYTANÁCS

(RÓMA.) Ma ül össze a fascista nagytanács, amely valószínűleg megállapítja azokat az ellenintézkedéseket, amelyeket az olaszellenes szankciókat alkalmazó államokkal szemben léptetnek életbe. Ezenkívül igen fontos határozatokat fognak hozni a külpolitikai kérdésekben is. Nincs kizárva az sem, hogy elhatározzák Olaszországnak a Népszövetségből való kilépését.

VÁLTOZÁSOK AZ ABESZ-SZIN HADVEZETŐSÉGBEN

(LONDON.) Addis-abebai jelentés szerint a négus teljes hatalmu főparancsnoknak nevezte ki Kasa herceget az északi fronton. Ugy látszik Seyum hercegben nem bízik a császár. Hapte Marian tábornok, aki a déli harctéren állomásozott, parancsot kapott, hogy vonuljon vissza az Addis-Abeba közeli fekvő területekre.

MÉG CSAK MOST KEZDŐDIK...

(LONDON.) Addis-abebai jelentés szerint az abesszin kormány hivatalosan bejelentette, hogy miután a visszavonuló taktika teljes mértékben érvényesült, most támadásba megy át. A tulajdonképpeni hadműveletek csak azután kezdődnek. Az általános offenzíva megkezdésére a négus legrövidebb időn belül kiadja a parancsot.

CSATA 3000 MÉTERES FENSIKON

(ASMARA.) Santini olasz tábornok és Kasa ras seregei között csata kezdődött. A harc ekés: redeten folyt mindkét részen. Végül is az abesszinok lassan meghátráltak, 55 halottat és számos sebesültet

Egész életére lesz egy rendes szabója, ha LACZY JENŐ-nél készítteti ruháit, Baba Novac 14

hagyva hátra. Az olaszoknak is elég érzékeny a veszélyük. Asbi mellett egész napon át tartott a harc. Az abesszinok haláltusáig vezető bátorsággal védtek állásaikat. De végül is az olaszok technikai fölénye megtörte ellenállásukat és a hegyek közé vonultak vissza. A harctér több, mint 3000 méter magasságban fekszik a tenger színe fölött. Miután az Asbit megszálló sereg még távol van Santini tábornok csapataitól, repülőgépeken ejtőernyővel dobtak le számukra élelmiszereket.

FRANCIA TÁMADÁS LONDON ÉS MOSZKVA ELLEN
(PÁRIS.) A francia sajtó legutóbbi rendkívül élesen támadta Angliát és ami még érdekesebb: Szovjetországot is olaszellenes magatartásuk miatt. Több lap azt állapítja meg, hogy az angol-olasz politikai feszültség igazi oka nem a keletafrikai háború. Ez még inkább áll Szovjetországra,

amelyet úgy látszik a fasizmus eleni gyűlölet hevít. A Matin szerint Anglia meg akarja alázni Olaszországot. Ehhez azonban a francia nép nem fog segédkezni nyújtani.

HOLTPONTON...
(PÁRIS.) Jól informált angol forrás szerint az angol-olasz tárgyalások holtpontonra jutottak. Olaszország nem hajlandó újabb csapásokat visszavonni Libiából. Mussolini kijelentette, hogy mielőtt tovább tárgyalna, a Földközi tengeri feszültségnek feltétlenül enyhülnie kell.

A PÁPA KÖZBELEP
(PÁRIS.) Igen jó forrásból közlik, hogy a pápa intervenálni fog a francia és angol kormányoknál a megtorló intézkedések enyhítése érdekében. A Szentsek úgy látja, hogy az Olaszország elleni szankciók végzetes kihatással lehetnek az európai békére és ezért szükségesnek látja figyelemztető szavát felemleni.

Páratlan kedvezmény! Legszebb ajándék!

Dr. Görög Ferenc:

A magyar nemzet története

c. könyv II. kiadását, amely 416 oldalon (160 szebbnél-szebb képpel) élvezetes módon ismerteti a magyarság ezer éves, dicső múltját, olvasóink

féláron, 40— lejért

szerezhetik meg. — Vidéki rendeléseknél postaköltségre még 5— lej, tehát példányonként 45— lej küldendő be.

Az előfizetéseket december elejéig kell eszközölni, mert a könyv december közepén csak annyi példányban jelenik meg, ahány előfizető jelentkezett.

Később csak a rendes 80— lejes árban lesz kapható. Megrendelhető, lapunkra való hivatkozással, az ár egyidejű lefizetése mellett a

MINERVA könyvkereskedésében

(C L U), Str. Regina Maria 1.)

— Halálra ítélték két kémét Oroszországban. A chabarowski katonai törvényszék halálra ítélte Sorokin és Babin szovjet alattvalókat, akiket egy távolkeleti külföldi állam kémeként minősítettek. A két halálraítélt kémét agyon is lőtték. A vádirat szerint Sorokin és társa szovjet területen egy külföldi állam szolgálatában hosszabb ideig kém-szolgálatot végeztek és jelentéseiket egy Charbinban székelő külföldi hatalom kezébe juttatták. Egyébként az Orosz-Mandzsú határon fogták el néhány hét előtt őket, amikor is nagymennyiségű kompromittáló okmányt, fegyvereket, bombákat, mérgeket és nagyszámban ellenforradalmra bujító kiáltványt találtak náluk.

— NEM TILTOTTÁK BE A KÜLFÖLDI LAPOK TÖZSDEI ÁRUSÍTÁSÁT. Az egyik helyi lapban tudósítás jelent meg, amely szerint a monopól igazgatósága

rendeletet adott ki, hogy az összes dohánytőzsdékben betiltja a külföldi lapok, folyóiratok és könyvek árusítását. A hír érthető megütöközést keltett az érdeklődő dohánytőzsdetulajdonosok körében, mert ez jövedelmük bizonyos részének elvesztését jelentené. Utána járva a dolognak, megtudtuk, hogy ilyen természetű rendeletet nem adott ki a monopól. Egy régebbi hasonló célt szolgáló rendelet annak idején megjelent ugyan, de azt is hatályon kívül helyezték. A tőzsdék szabadon árusíthatják mindazokat a külföldi lapokat, melyeknek behozatalát a minisztérium engedélyezte. A külföldi könyvek árusítása csak annyiban van korlátozva, hogy azon tőzsdék, amelyek ezzel is foglalkoznak, magasabb adóalap alá kerülnek a pénzügyi közegek részéről.

SZÍNHÁZ

ROMÁN OPERA

Vasárnap, november 17-én: (Matiné). Vigózege.
Hétfőn, november 18-án: Szimfonikus hangverseny Ungár Imre vak zongoraművésszel.
Szerdán, november 20-án: Pillangó kirasszony.
Pénteken, november 22-én: Lohengrin.
Szombaton, november 23-án: (iskolai matiné): Vigózege.
Vasárnap, november 24-én (délelőtt 11 órakor): a Gh. Dima filharmonikus társaság szimfonikus hangversenye. Edmond ode Vecchi karmester vezetésével. — Este: Vigózege. Aida.
Hétfőn, november 25-én: Aida.

MOZI

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap 2 slágerrölm egy helyért. I. Felhívás a keringőre. Lilian Harvey-vel. II. Vasgyáros. Ohnet regénye után. Előadások kezdete Lilian Harvey 3.20. 6.20. 9.20 Vasgyáros 5. 8. 11. Vasárnap d. c. 11-kor matiné: Vasgyáros 12 lejes helyarákkal.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap: Peer Gynt. Főszerepben: Hans Albert, Olga Tschechova.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

3 filmcsoda: Repülő halál, Fekete Súlyom bandája, James Flarin. II. 3 pajtás, John Boles, Pat Patersen. III. Maglavi csoda, Juhász, aki beszélt az Uristennel. — Helyárak 9 és 13 lej. Kezdetek 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA: Str. Vári

7. sz. Tel. 171. — Szombaton és vasárnap 3, 6, 9 órakor: Dupla műsor. Két szenzáció! I. A lebilincseltszenvedély. Társadalmi dráma. Főszerepben: Paul Mundi, Patt O. Brien és Barbar Stanwyck. II. A fegyház anyyala. Az amerikai börtönök belső életét tárja elénk ez a mgraóan bűnügyi film. Fősz.: Boris Karloff. Helyárak: 10 és 12 lej.

Rádió

November 17. VASÁRNAP.

Bucuresti. 18: Fania Luca zenekara 19: Felolvasás 19.20: Zene 20: Hírek 20.15: Lemezek 21.05: Wittels Mihály zongorázik 21.45: Jazz 22.50: Barbu Aca énekel 23.55: Hírek.

Budapest I. 10.15: Hírek 11: Ref. istentisztelet 12: Egyházi népének és szentbeszéd 13.30 Operaház zenekara 15: Hanglemezek 16: Előadás 16.40: Dalkör 17.30: Előadás 18: Cigányzene 19.20: Fuvószene 20.20: Elbeszélés 20.50: Vincze Zsigmond emlékest 22.30: Hírek, sporteredmények 23: Jazz zene 24: Cigányzene 1.05: Hírek.

Budapest II. 13.40: Hanglemezek 16: Orgonaverseny 18.15: Előadás 20: Előadás 20.30: Vonósnygyes.

November 18. HÉTFŐ.

Bucuresti. 18: Rádiózenekar 20.15: Lemezek 21: Felolvasás 21.15: Zene csembalókísérettel 22.45: Tirolai népdalok 23.20 Vendégloji zene 24: Hangverseny.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 13.05: Kamara zene 13.30: Hírek 14.30: Szalonzene 15.40: Hírek 17: Hunyadi László, operaház előadás 18: Hírek 20: Előadás 20.30: Hanglemezek 22.10: Hírek 22.30: Opera ház zenekara 23.30: Ének 24: Cigányzene 23.05: Hírek.

— Erősen csökkennek a borárak az országban. Bucurestiből jelentik: A bortermelőket súlyosan érinti, hogy a borárak erősen csökkennek az országban és most újból 1 lejjel estek. Beszarábiában még alacsonyabbak az árak, s amíg az ország más részeiben 9—10 lejes borárak vannak, addig ott a detail-eladásnál sem magasabb a bor ára, mint hat lej literenként. A beszarábi bortermelők, ezért most emékirattal is fordultak a földmívelésügyi minisztériumhoz és közbelépését kérték abban az irányban, hogy a bor ára katasztrófális zuhanása ne tartson tovább.

Erzsébet

napra a **legszebb és legolcsóbb** ajándék, modern párna, vagy **zsúrterítő** az

ORGONA

készimunka sa'on

dus raktárában kapható

Str. Matia

MUNKAS MOZGÓ

Str. Vári 7 — Tel. 171

HELYÁRAK:

10 és 12 + 3 Lei

Szombaton 6 és 9 órakor

Két világszenzáció! A legolcsóbb helyár!

I. A lebilincseltszenvedély

Főszerepben: Paul Mundi, Pat O'Brien és Barbara Stanwyck

II. A fegyház anyyala

Főszerepben: Boris Karloff

Küldöttség sürgette meg a városnál a munkanélküliek segélyezésének megindítását

(CLUJ.) A munkanélküli segélyezési akció — bár már november közepén vagyunk — még nem csak, hogy nem vette kezdetét, de az illetékes tényleg részéről még a tulajdonképeni előkészítések sem történtek meg. Dr. Anca polgármester legutóbbi nyilatkozata szerint a segélyezési akció legkorábban csak karácsonykor veheti kezdetét.

A szociáldemokrata szaktanács részéről tegnap délelőtti népes küldöttség jelent meg Pop Petre polgármester előtt Kandel szaktanácsi titkár vezetésével. Kandel rövid beszéd kíséretében átadta a polgármesternek a szervezetek memorandumát a munkanélküli segélyezés kérdésében. Beszédében hangsúlyozta, hogy téves az a be-

állítás, mintha Clujon nem lennének vagy csak elvétve volnának munkanélküliek. Tény, hogy az építkezések folytán a város folyamán a közművesek egy része dolgozott a néhány másik iparágat is foglalkoztatott, de ez még nem jelenti, hogy talán nem volnának elég nagy számban munkanélküliek. Rengeteg a munkanélküli a vendéglői iparban, a magánalkalmazottak kategóriájában, a sütőiparban, a szabók, a nyomdász, asztalosok, cipész stb. szakmákban.

A polgármester kijelentette a küldöttségnek, hogy a munkanélküli segélyezés kérdésében rövid időn belül bizottságot alakít, és igyekszik a lehetőségek szerint minél előbb megkezdeni a segélyezést.

Családi dráma

egy negyvenév előtti szerelmi vallomás miatt

(BUDAPEST.) Tegnap este a Mester-uccában az egyik háttérben különös szerelmi tragédia játszódott le. Ferik János 73 éves nyugalmazott banktisztviselő és 65 éves felesége közös elhatározással veronállal megmérgezték magukat. Az öreg házaspár tragédiáját fiuk fedezte fel, akik unokáját vitte látogatába nagyszüleihez. Bekopogtatott szüleinek lakásába, de azt zárva találta és a dörmögésre se adtak életjelet. Ezt gyanusnak találta és a házmeester segítségével feltörték a lakás ajtaját. Bent az egymással szembenlevő karosszékekben eszméletlenül állapotban találták meg Ferikét és feleségét. Szerencse, hogy a mérge még nem nagyon szívódott fel a szervezükbe és így a mentők segítségével eszméletlenségükből magukhoz tudták téríteni a halálra szánt öregeket.

Kihallgatásuk során azután érdekes módon tisztázódott az öngyilkosság oka. Kiderült, hogy délután látogatójuk volt egy idősebb vidéki ur személyében, aki a csarlad régi barátja volt. A vendég megjelenésekor Ferikné nagyon izgatottan viselkedett. A vendég eltávo-

zása után a banktisztviselő megkérdezte a feleségét, hogy mi volt az oka ennek. Az asszony ekkor elfogódottan bevallotta, hogy 40 évvel ezelőtt, amikor férje súlyos beteg volt, a vendég, aki barátját meglátogatta, szerelmével ostromolni kezdte és arra kérte, hogy váljon el az urától és legyen a felesége. Ő csak nehezen tudott a férfi ostromától megszabadulni. A férfi ezután elutazott és negyven évig nem látták egymást. Most, amikor negyvenéves lett, meglátta a találkozás felizgatta és izgalmat nem tudta elpalástolni. Ferik elszomorodottan vette tudomásul a dolgot és nem sokkal ezután — minthogy almatlanságuk ellen veronállt szedtek — nagyobb mennyiségű veronállt tett két vizespohárba és az egyiket maga elé tette, a másikat pedig átnyújtotta feleségének. Az asszony férjével egyidőben szó nélkül kiürítette a mérgepoharat. Ha történetesen gyermekük nem megy alig félórával ezután látogatába hozzájuk, úgy mindketten meghaltak volna. Gyermekük kérésére azonban most a házaspár megbékélt és megígérték, hogy az egész dolgot elfelejtik.

Rendszabályozni kellene sürgősen városunk jármű és gyalogforgalmát

(CLUJ.) Nagy városokban a forgalmi rendőrség minden lehetőséget megtesz arra nézve, hogy az uccák forgalmát a lehető legismább bonyolítsa le. Ezért vannak a közlekedési rendőrök, akiknek kötelességük a jármű és gyalogforgalmat irányítani.

Városunk forgalmi ügyosztálya is minden lehetőséget megtesz, hogy az eléggé nagy forgalmat a lehetőségekhez mérten jól bonyolítsa le. Rendelet van arra, hogy a járművek csak jobboldalt halthassanak, s emellett a forgalmasabb utcák kereszteződéseknél rendőr áll a Stop-

pal és így irányítja a közlekedést. Mindezek dacára az utóbbi időben számos szerencsétlenség történt, amelyekért egyesek a rendőrséget is okolják. Kissé indokolatlan megállapítás ez és hogy miért, azt meg is magyarázzuk.

KISSE TÖBB FIGYELMET
Talán sehol a világon nem olyan fegyelmezetlen a járókelő közönség, mint városunkban. Hiába vigyáz a soffőr és hiába vannak a forgalmi rendőrök, számos helyi lakó édes-keveset törődik a forgalmi szabályokkal.

Számtalan esetben lehet látni,

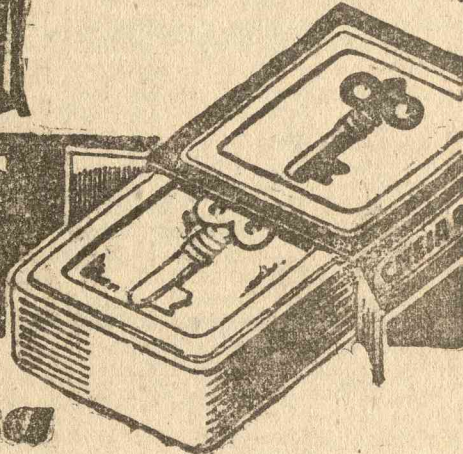

Egészséges vagy beteg

ez legelső sorban a tisztaság kérdése. Ezért mosakodj naponta többször a kellemesen illatosított „Schicht-Soap” szappannal, amely gyorsan és dúsán habzik, alaposan tisztít és fertőtleníti.

SCHICHT SOAP

Az Ön szappana

hogy egy-egy járókelő a legforgalmasabb utakon is csigalassúsággal vonul keresztül, ujságot olvasva. Vagy többen megállanak az uccák közepén és ottan tárgyalják meg ügyes-bajos dolgukat. Legtöbbször azután ilyen esetben történik meg a szerencsétlenség. A soffőr nem tud kellő időben fékezni, kitérni s ha bár szabályszerűen túlköl, az illető nem sokat hederít rá. Nálunk ugyanis sok embernek az az élve, hogy vigyázzon a soffőr mert ha elűti, akkor elzárják és majd fizeti a nagy kártérítést.

MEGBUKOTT FORGALMI RENDELET

A rendőrség a múlt évben, hogy kiküszöbölje a forgalmi szerencsétlenségek állandó emelkedését, rendeletet adott ki — nyugati mintára —, hogy a járókelőknek csak az erre megjelölt helyeken szabad át-

menniük az utat egy-egy széléről a másikra. Eltelítették a rendeletet s válaszára óriási felzúdulás volt a város közönsége részéről. A rendelet így megbukott. Pedig némely tekintetben üdvös volt. Azonban a rendeletet ott hibázták el, hogy százszázalékos szigorúsággal akarták alkalmazni a nyugati nagy városok óriási forgalmához mért rendszabályokat. Ez azonban kissé túlzott intézkedés volt, mert Cluj még sem nagy nyugati metropolis.

Legjobb lenne, ha arany közepet találnának a közönség és a forgalmi ügyosztály kívánalmainak összeegyeztetésénél. És ezt a kérdést minél hamarább el kellene intézni, mert a jelenlegi állapotok városunk megnagyobbodott forgalmában nemcsak, hogy veszélyesek, de egyenesen tarthatatlanok.

(m. t.)

Végkiárusítás!!!

(CSAK RÖVID IDEIG)

Raktárunkat üzletfelosztás miatt

gyári áron alul kiárusítjuk

STE A S. A.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

Kellemetlenségtől

kiméli meg magát, ha megszűnieti
a közös villanyóra használatot.

A különválasztást

csekély költséggel végzi:

Gazell János

szerező, műszerész

Piața Unirii 9

(LÁBAS-ház)

Költségvetést és utbaigazítást
szívesen és díjtalanul adok.

Lászlóaimi élet

)(Zenés mise a Ferencrendiek templomában. Vasárnap, Szent Erzsébet szenté avatásának 700. jubileumi nevére alkalomból d. e. Mozart: Koronázás miséjét énekli az Erzsébet énekkar Rezik igazgató vezetése alatt. A szülő részeket P. Beretz Jozefin, Herbert Hed vig, Szőke Lajos és Tamás éneklék.

)(A Katolikus Kör Katalin bálja. A régi béke évek vidám hangulatát óhajtja a Katolikus Kör, hacsak néhány órára is visszaszerelné hagyományos Katalin bálján a Kör Str. Kogălniceanu 7 szám alatt levő kényelmesen berendezett és tágas helyiségeiben. A Kör kipróbált rendező gárdája fáradságot nem kímélve dolgozik, hogy a szezon ezen első táncestélye a Kör tagjainak és vendégeinek sokáig kedves emléke legyen.

)(Emlékezés Dávid Ferencről. F. hó 17-én — délelőtti istentisztelet — Dávid Ferencről az unitárius vallás megalapítójáról és első püspökéről történik megemlékezés az unitárius templomban, a nagy vallásalapító halálának 356-ik évfordulója alkalmából. Ez alkalommal egyházi beszédet mond Bencédi Pál főgimnáziumi vallás tanár — s Meiczner I. „Magnus est dominus”, című művét énekli a teológia énekkara és a Kienzl „Bibliai Ember”,-éből áriát énekel Bede Emil lelkészjelölt.

)(A Kolping Legényegylet „Házi estélye”, a leszerelt katonák tiszteletére. 1935 nov. hó 16-án (szombaton) este fél 10 órai kezdettel a helyi Kolping Legényegylet Str. Baron L. Pop 3 szám alatti helyiségeiben a „Leszerelt katonák”, tiszteletére jótékony célú házi estét rendez. E házi estére az érdeklődőket az egylet rendes és pártoló tagjait szeretettel meghívja a vezetőség. Belépő díj személyenként 20 Lei. Zenét a közkedvelt „Titi”, primás és zenekara szolgáltatja. Jóhangulatú, kitűnő buffettől és kellemes italokról gondoskodott a vezetőség.

)(Vetített képes előadás Szent Erzsébet tiszteletére. 1935 november hó 17-én (vasárnap) este fél 9 órai kezdettel a helyi Kolping Legényegylet Str. Baron L. Pop 3 szám alatti helyiségeiben Szent Erzsébet tiszteletére vetített képes előadást rendez. Dr. Hirschler József prelátus ad elő: Sz. Erzsébet az egyház művészetben címen. Ez oktató művész előadásra szeretettel meghívjuk az érdeklődőket. Belépődíj nincsen. Szíves adományokat az egylet céljaira köszönettel fogadunk.

)(Szezonnyitó ingyenes előadás a Nőmunkás Szervezetben. Folyó hó 19-én, kedden este 7 órakor, az Építőmunkás Otthonban, Str. Văii 7. szám alatt, a clujai Szociáldemokrata Nőmunkások Szervezetében ifj. Jordáky Lajos: „A munkásnő mai helyzete a fejlett termelési rendszerben”, címen ingyenes előadást rendez, melyre a város dolgozó nőit ezúton hívja meg a szervezet vezetősége.

— Fegyelmi lesz a két orvosnő afférjából. Bucurestiből jelentik: Dr. Borcea orvosnő, aki Ilie Garneata ügyvéd feljelentett, a jasi ügyészségen, mint felesége halálának okozóját, felfüggesztették az állásától. Borceanét fegyelmi bíróság elé állítják.

Cipőket

(férfi, női
és gyermek)

50 Lei**heti részletre kaphat**

„Pantofaria”, Calea Traian 14

Cipőre

ruhára

télkabáttra

van szüksége?

Férfi, nő, gyermeket
legelőbbban felöltöztet

PARK - áruház, Strada Barițiu 6. sz.**SPORT****Megérkezett a Crisana**

Összeállították a csapatokat — A közönség támogatását kéri az Universitatea

(CLUJ.) A Crisana csapata ma reggel a Rapiddal már megérkezett városunkba és Barátság csapatkapitány nyilatkozata szerint a következő összeállítással fog játszani az Universitatea ellen:

Tutuianu, Szabó, Romanescu, Pintea, Fanescu, Szőke, Boksa, Nagy Ödön, Barátság, Lengyel, Csonka. Ez ma a Crisana legjobb csapata, mely a végsőkig fog küzdeni a győzelemért.

Az Universitatea csapatát a következőképpen jelölték ki:

Sepsi, Borgea, Jancovici, Gain, David, Selim, Nasturel, Orza, Szaniszló I, Ploesteanu, Baciu. Azon eseten, ha a még gyengélkedő Nasturel és Orza nem tudnának játszani, így a jobbszárnyat Paunescu és Putnic fogja alkotni.

Az Universitatea elnöksége arra kéri a város közönségét, hogy a

város sportterdekeire való tekintettel egységesen nyújtson támogatást az egyetemi csapatnak, hogy az győzelemmel fejezze be legnehezebb és sorsdöntő mérkőzését. A nagy küzdelem vasárnap délután pontosan fél 3 órakor kezdődik Milivoi bíró vezetésével.

A vasárnapi programon még a következő mérkőzések szerepelnek:

Délelőtt fél 9-kor KMSC—Napoca, fél 11-kor Haggibbor—Unirea, fél 1 órakor UEC—Reuniunea I. oszt. bajnoki mérkőzések. A kispályán reggel 8 óra 20 perces kezdettel Románia—Haggibbor, 10.20-kor U—CFR ifjúsági bajnoki mérkőzések lesznek. 12.20-kor az U. Aventura a KAC B-vel játszik barátságos mérkőzést, míg a Románia B-t Uioara-ra hívták, ahol a Juventus csapatával méri össze erejét.

Ki az ország legjobb asztali tenniszjatekosa

(CLUJ.) Ezt a kérdést fogják eldönteni a ma megkezdődő kerületi bajnokságok. Az asztali tennisz-sportban ugyanis városunk tartja az országos hegemoniát, mert Marin, Pop, Paneth, Erős, Vladone, Krebsz Sanyi, Bálint, Komorócy stb. személyében olyan versenyzőgárdánk van, mely nemzetközi viszonylatban is elsőrangú és akik-

nek nagy küzdelemből kikerülő győztes, illetve győztesek jogosan érdemlik ki az „ország legjobb játékosai” címet. Az egész városban nagy érdeklődéssel kísért bajnoki versenyek szombaton este 7 órakor és vasárnap reggel 9 órakor kezdődnek az unitárius kollégium tornatermében.

Elek Ilona, Magyarország kétszeres törvívó Európa-bajnoknője sem kerülte el sorsát, — férjhez ment Sacherer Károly budapesti kereskedőhöz.

A svájci Vutrich bíró vezeti a jövő vasárnap Milanóban eldöntésre kerülő magyar-olasz Európa-kupamérkőzést. A december elsejei Párisban lejátszandó Budapest—Páris mérkőzés bíróját a belga Leclerque lesz.

A német Fischer Münchenben a 100 m-es gyorsúszásban 58.8 mp-cel legyőzte az amerikai Highlandot. A 100 m-es hátúszást Kiefer 1 p 10.1 mp-cel, a 200 m-es mellúszást Brydenthall 2 p 45.4 mp-cel, a 3x100 m-es vegyesúszást USA 3 perc 23.3 mp-cel nyerte.

Meg akarta fojtani a szobatársát a megőrült szálló-vendég

(BUCURESTI.) Különös tragédia színhelye volt tegnap a Str. Academiei levő Páris-szálloda 23-as számú szobája. A szállodában vettek ki szobát együttesen Emil Pascal utazó és Izidor Marcovici tisztviselő. A két férfi lefeküdt és elaludt. A hajnali órákban a szálloda személyzet nagy zajra és segélykiáltásokra lett figyelmes. Rövidesen megállapították, hogy a zaj a 23. számú szobából jön, amelynek be-

zárt ajtaját feltörték. A szobában ágyán eszméletlenül, nyakán fojtogatás nyomaival és fején több kisebb-nagyobb sérüléssel lelték meg Izidor Marcovicit, míg az utazó még mindig önjongva a szobában tört és zuzott. Kiderült, hogy Pascal hirtelen megőrült és rohamaiban félig-meddig megfojtotta háló társát, akit meg akart gyilkolni. Mikor az elvesztette eszméletét, még a fejére vágott és azután abba-

hagyta a fojtogatást. A megőrült férfit csak nagynehezen tudták airtalmatlanná tenni és kórházba szállítani, a súlyos sérüléseket szenvedett Marcovicivel együtt. A további vizsgálat során kiderült, hogy a megőrült utazó a maga és társa börtönjeit közben mindenestül a nyitott ablakon keresztül kidobta az uccára. Szerencsére ezeket még megtalálták. A különös szállodai tragédia ügyében a hatóságok folytatják a vizsgálatot. Marcovici állapota súlyos, de nem életveszélyes. Ki hallgatni, azonban nem lehetett, mert társának ujjai rettenetesen megkínózták a gégejét s így beszélnie még nem szabad.

Tiltakoznak a magánalkalmazottak a Dermata-gyári tisztviselők sztrájtörésre való kényszerítése ellen

(CLUJ.) Megírta a Jóestét, hogy a Dermata bőrgyár igazgatósága úgy akarja letörni szakmunkásainak sztrájkját, hogy tisztviselőivel végezteti el ezeknek munkáját. A clujai magánalkalmazottak szervezete gyűlést tartott ebben az ügyben és tiltakozott a Dermata-gyár igazgatóságának eljárása ellen. Kimondták, hogy felkérlik a Magánalkalmazottak Országos Szövetségének központi vezetését, tegyen lépéseket a munkaügyi minisztériumnál ebben az ügyben. Egyben azt is kimondták, szolidaritást vállalnak a sztrájkoló munkásokkal és egy napi járandóságukat ajánlották fel a bérharcban állók támogatására.

Köztisztviselők országos kongresszusa

(BUCURESTI.) Az állami tisztviselők december 6 és 8 napjain tartják kongresszusukat, amelyen az ország összes tisztviselő egyesületei képviselik magukat. A kongresszusra, a kedvezményes vasuti igazolvánnyal rendelkező tisztviselők 75, az igazolvány nélküliek pedig 50 százalékos kedvezménytel utazhatnak a CFR vonalain. A nagyfontosságú kongresszus tárgysorozatán többek között a következő kérdések szerepelnek: A köztisztviselő szabályzat módosítása, a fizetések normalizálása és egységesítése, a törvénytelen kinevezések és előléptetések revíziója, az álláshalmozás megszüntetése a közszolgálati ágak racionalizálása, közigazgatási reform, köztisztviselők felelősség kérdésének tisztázása, vagyonrevízió, szakmai továbbképzés, az orvosi segély megszervezése a köztisztviselők adósságainak likvidálása és egyéb fontos szakmai kérdések.

— Felavatták a Dombovitafolyóra épített új boulevardot. Bucurestiből közlik: Tegnap délelőtt avatták fel az új Boulevardot. A megnyitó ünnepségen Juca alminiszter, Donescu primar, továbbá a parlament számos tagja vett részt.

A november 15-én megtartott 9-ik sorsjáték első h. zási eredményei

Az osztálysorsjátékon nyertek:
1—1 millió lejt 33432 seria I., II.
500 ezer lejt a 38258 seria I.; II.
200—200 ezer lejt 61643 seria I., II.
100—100 ezer lejt 33487 seria I.; II.
42274 seria I.; II. 50—50 ezer lejt
42274 seria I.; II. 62336 seria I.; II.
27066 seria I.; II. 59699 seria I.; II.
Az osztálysorsjátékon 1555 lejt
nyertek mindazon számok, ame-
lyek 00; 18 és 95 számjegyekkel
végződnek.

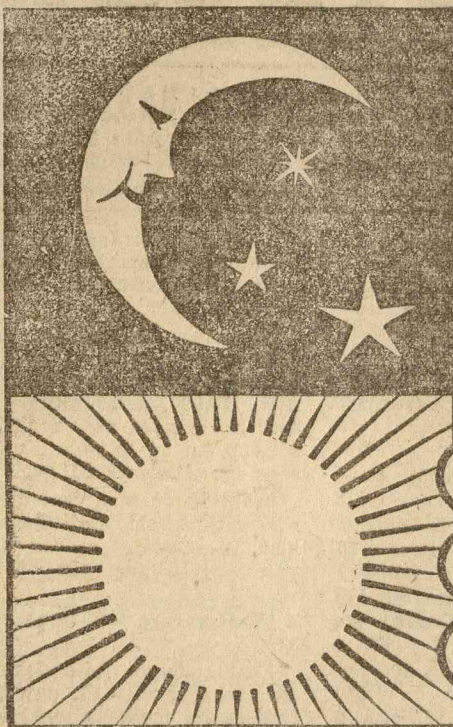
A melléksorsjátékon nyertek: 1—
1 millió lejt 188639 seria I., II., III.
250—250 ezer lejt 172454 seria I.,
II., III. 100—100 ezer lejt 119680 se-
ria I., II., III.; 268461 seria I.; II.; III.
50—50 ezer lejt 175508 seria I.; II.;
III. 237149 seria I.; II.; III. 245912
seria I.; II.; III. — 444 lejt nyertek
mindazon melléksorsjegyek, me-
lyek 023; 074; 099; 209; 268; 295;
580; 677; 920; 964 számjegyekkel
végződnek.

Jogtalanul avatkozik bele a politika a mezőrendőrség hatáskörébe

(CLUJ.) Köztudomásu, hogy a
város határában levő kisgazdák
birtokai felett mezőrendőrség gya-
korolja a felügyeleti jogot. A me-
zőrendőrség feladata abban merül
ki, hogy megakadályozza, hogy a
hatáiban legelésző állatok a gaz-
dák birtokain ne okozzanak káro-
kat. A vonatkozó szabályzat ér-
telmében a mezőrendőrségnek jo-
gában van a tilosban, vagyis a
gazdák földjén legelésző állatokat
behajtani a városmajorba, ahon-
nan csakis bírság, illetőleg kártéri-
tis lefizetése ellenében adják azo-
kat ki. Az elmúlt nyáron többiz-
ben előfordult, hogy a tilosban ta-
lált állatokat behajtották a város-
majorba, de befolyásos politikusok
közbenjárására anélkül adták ki
azokat, hogy a tulajdonosok lefize-
ték volna a kártérítést. A helyi
Gazdasági Egylet emiatt panaszt
tett a város vezetősége előtt és kér-
te hogy a mezőrendőrség csak a
bírság lefizetése ellenében adja ki
az állatokat. A gazdák kérésére az
interimár bizottság a 14872—935-
számú határozatával utasította is
a vonatkozó szabályzat szigorú be-
tartására a mezőrendőrség kapitá-
nyát.

Ugy látszik azonban a tanácsi
határozattal szemben mégis csak
nagyobb súlyuk van azoknak az
uraknak, akik a politika vizein
eveznek. A gazdák őszi vetésében
károkat okozó állatokat ugyanis,
amelyeket a mezőrendőrség előírás-
szerűen a városmajorba terelt. Bu-
coveanu Petre liberális képviselő
személyes közbenjárására anélkül
adták ki, hogy az állattulajdonosok
kal megfizették volna az oko-
zott kárt. Hiába hivatkozott a me-
zőrendőrség kapitánya, hogy kö-
telessége a bírságot behajtani a ti-
losban talált állatok tulajdonosain.
Bucoveanu kijelentette, hogy reá-
nézve a rendelkezés nem érvényes.
A súlyos károkat szenvedett gaz-
dák Balázs István és Szilágyi And-
rás vezetésével ma felkeresték dr.
Anca alpolgármestert és védelmet
kértek. A polgármester felszólította
a küldöttséget, hogy panaszát írás-
ban tegye meg, hogy illetékes fóru-
mok előtt megtehesse a kért intéz-
kedést.

Az esti fogmosás — még sokkal fontosabb, mint a reggeli!

Mert a fogak között fennakadó ételmaradé-
kok, ép az éjszaka folyamán, a szél zárt
és meleg légkörében, nagyon könnyen
mennek át erjedésbe és így fogbetegsége-
ket okoznak. Tehát este tisztítsa fogait
különböző gond nélkül.

És sose feledje el, hogy a Kalodont 3 kiváló tu-
lajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog- és száj-száppan enyhe habja
alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahová
a fogkefe nem juthat el;

2. a különlegesen finom tisztító anyag ki-
nyesíti a fogzománcot, anélkül hogy azt
megtámadná;

3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulfuriz-
Oleat fokozatosan távolítja el a fogkővet
és megakadályozza az újraképződést.

KALODONT

FOGKÓ ELLEN

Leprástelep volt évszázadokkal ezelőtt a fellelgyvári hegyoldalon

— mondja Kelemen Lajos, a tudós történész

A leprában elhaltak csontvázaival találhatták meg
az Astoria szálloda előtt ásatásoknál

(CLUJ.) Nemrégiben beszámoltunk
arról, hogy az Astoria szálló előtti
ásatásoknál emberi csontokat találtak.
Természetesen a lakosság körében is-
mét rémhírek keltek szárnyra: egyesek
rablógylókosságok eltemetett áldozatai-
ról beszéltek, mások viszont mint régi
háborús tömegsírok maradványait em-
legették ezeket a koponyákat.

Ezzel kapcsolatban a „Jóestét!”, mun-
katársa Kelemen Lajos tanárhoz, az
Erdélyi Múzeum Egyesület főlevéltárno-
kához fordult, akihez — mint neves po-
lihisztorhoz és a város történetét legala-
posabban ismerő történészhez — kér-
dést intéztünk, hogy mi a tudományos
vélemény a fellelgyvári hegyoldalon és
környékén, illetve az Astoria-szálló
előtti ásatásoknál talált csontvázlele-
tekre vonatkozólag.

MEGBOLYGATOTT SIROK KOPONYÁI...

— Mondhatni évtizedek óta — kezd-
te ismertetését Kelemen tanár — vala-
hányszor megbolygatják ennek a terü-
letnek talaját, mindannyiszor nagy-
mennyiségű emberi csontváz kerül nap-
világra. Ez pedig kétségtelenül bizo-
nyítja, hogy a Fellelgyvár aljában, a
Szamosparton temető volt réges-régen.

Tudjuk, hogy a fellelgyvári lépcsőzet
aljában, körülbelül azon a helyen, ahol
a „Németek pallója”, vezetett át a Sza-
moson — közvetlenül a hid mellett —
a Szent Erzsébetről elnevezett női zár-
da és aggmenház állott. Mindez látszik
Cluj városának 1617-ből származó tér-
képén is.

LEPRÁSOK KOLOSTORA A SZAMOSPARTON

— Éppen a Szent Erzsébet zárda
szomszédságában volt a különféle beteg-

ségekben szynlódók, de főképen a
bélpoklosok ápolására alapított kórház.
Hogy a leprások kolostorát és a Szent
Erzsébet aggház zárdakertjeit, hol ke-
ritették el egymástól és milyen terje-
delmük voltak ezek a kertek, arra ha-
tározott választ nem adhatunk. Azon-
ban tény az, hogy mindkét kolostor
ott állott a Szamos partján.

PORLADÓ CSONTOK A SIRKERTEKBE

— A város lakosai — amint köztudo-
másu — leginkább a falak mentén, a
templomok cintermében és a zárdaker-
tekben temetkeztek. Így a Szent Erzsé-
bet aggház, valamint a leprások kolos-
torának temetői szintén saját kertjeik-
ben voltak. Innét származnak azok az
embercsontok, amelyeket most a föld-
munkákkal felszínre hoztak. De már
szemre is, nagyjában a csontokból meg-
állapíthatjuk, hogy nagyon régi eredet-
űek.

Mert az évszázadok során a földben
szinte elporladtak és csak a szerves
anyagok tartják össze azokat.

FELISMERHETŐK A BÉL- POKLOSOK CSONTJAI

— Érdekes lenne ezekből a csontok-
ból megállapítani, hogy a leprások, vagy
a Szent Erzsébet aggház temetőjéből
kerültek-e elő? Ugyanis a bélpoklosok
csontvázai felismerhetők, mert ez a
roncsoló kor, nyomot hagy a csontokon.
Ebből kiindulva pedig megtudhatnók,
hogy meddig terjedtek a kolostorok
temetői.

— Természetesen van valami kis
alapja annak is, amikor az emberek a
csontok megtalálásánál büntényre gon-
dolnak. Mintegy harminc évvel ezelőtt
a jelenlegi Astoria-szálló helyén állott

a „Fehér báránny”, zugfogadó, ahol né-
hány marhakereskedőt meggyilkoltak és
hulláikat a padló alatt elásták. De eze-
ket a holttesteket még akkoriban felfe-
dezték és a hatósági vizsgálat tisztázta
az esetet...

MERRE TALÁLHATÓK MÉG CSONTVÁZAK?

— Igen számosan temetkeztek például
a templomok cintermeibe. Emlékszem
1899-ben, amikor a régi főteret szabá-
lyozták, tizennégy szekér embercsontot
ástak ki a földből. Ezeket a csontokat
később a renovált templom falainak tö-
vében, a cinteremben közös sírba he-
lyezték el.

— Régen városunk lakosai igen sok
helyre temetkeztek. Hiszen a mostani
temető alsó részét csak 1886-ban vásá-
rolta meg a város, amikor is a peatis-
járvány nyomán az összes köztemetők
megtelték és már nem volt férőhely a
halottak részére.

Tehát ne csodálkozzunk, ha az ásatá-
soknál itt is, ott is, embercsontokra bu-
kannak!

ÉS EGY KIS KONKLÚZIÓ

Kelemen tanár érdekes és tudomá-
nyosan megalapozott ismertetése min-
denesetre véget vet annak a homálynak
amely eddig ezeket az embercsont-le-
leteket fedte. De egyben utját vágja
azoknak a további felelőtlenül híresztelé-
seknek is, amelyek szenzációhajászó
és ferdé fantáziájú újságírók tudósításai
nyomán forgalomba kerültek állítólagos
tömeggyilkosságokról és egyéb fantasz-
tikumokról.

Mert a történettudomány nem tűri
az alaptalan legendák terjesztését...

Boró László

APRÓHIRDETÉSEK

Aranyért 1 Lei, vasárnap betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelígel, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelenésére d. e. 11 óráig, vasárnap számba szombat d. e. 10 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT GRAMONKÉNT LEGTÖBBET FIZETEK, ROSNER ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZ, REG. FERD. 114.

(f2430.)

FIGYELEM! Hő és sárcipő szak-szerű javítását a régi megbízható „Sport”, gummivulkanizáló üzem vállalja. Reg. Carol II., volt Dorobantilor 5 (f2517.)

Fiatallal román nő 10 éves fiacskájával állásban levő 40—50 év körüli uriember ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket „B. E.” jelígre a kiadóba. 617

Ernyőinket mélyen leszállított áron kiadjuk. Javításokat olcsón vállalunk. Ernyőüzem, Reg. Ferd. 21. 578

SZANISZLÓ chromoz, nikkelez rezezt legjobban, legolcsóbban. P. Stefan cel Mare 17. Telefon 1282. f2327

SZÖRMEBUNDÁK készítését, átalakítását javítását olcsón vállalja Bixen-spnar szörmeszalon, Reg. Ferdinand 3 emeleten. Szörmek nagy választékban, bécsi modellek. Gyári árak. f2033

Negyvenkétéves özvegy, gyermektelen ingatlan tulajdonnal 2 évi özvegyseg után férjhez menne hasonlókorú, kifogástalan jellemű és megfelelő társadalmi urhoz. Kimerítő levelét veszem csak figyelembe. „Próba szerencse”, jelígre leveleket a kiadóba. 660

Két fiatal szőke leány szórakozás céljából partnert keres, ki a költségeit fedezi. „30—50-ig”, jelígre. 669

VILÁGHÍRű chiromantikus JÓSNÓ, ki több országot hódított meg jóslásaival, mindent megmond, amire kíváncsi. Reg. Ferdinand 129. 375

Prémis férfi, női kabátok tisztítását plusz bundák gözölését és szörmek festését olcsón és szakemberként készíti Gaval-lér Calea Traian 20 Ugyanitt egy női fekete szörme, bunda eladó. 730

E. P. Aki mer az nyer jelígre levél van a kiadóban. 734

100.000 Jelígre levél van a becsül-tes iparos tól 688

Intelligens, független asszonyka ba-rátnő hiányában szórakozást keres ugyanilyen kulturált, középkorú uriember személyében. „Rachmanova”, je-líge. 702

Biztos egzisztenciájú 40—50 közötti uriemberrel megismerkedne tisztessé-ges uriaszony nyolcvanezeres cluji ingatlanl. Uricsaládából jelígre. 673

Barna levél kése jött. Csütörtökön este 7-kor ugyanott intelligens. 720

Művelt német nő vagy leánnyal sze-retőnk megismerkedni szórakozás vé-gétt. Megkereséseket „Német”, jelígre kiadóba kérem. 719

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET CASA OROLOGELOR, PIATA MIHAI VITEZUL 11.

(f2422)

VAN ELADÓ beraktározandó butora? Előnyösen vesz, elad mindenféle butort Rozenberger Calea Victoriei 25. 9008

HASZNÁLT férfiruhákat, télikabá-tokat árusítástokban olcsón beszerez-het. Calea Traian 20. 313.

Eladó sürgősen szép bekerített ház-hely. Vágóhídi utjelen. Érdeklődni ugyanott Benedeknél. 575

Eladó házastelek Str. Marasesti 55 Értekezni Léb Fivérek P. Mihai Viteazul 8. 579

Üzletemet megnagyobbítottam!

Heti 50 Lei részletfizetésre

mindenki vehet

férfi, női és gyermekcipőket a legjobb ki-vi elben raktárból vagy rendelésre méret szerint, olcsó árak mellett.

„Arco” cipőkereske-delmi vállalat

CLUJ, Str. Dubalarilor 13.

Ékszerek, órákat nagyon VÁSÁROLHAT a „ZENITH” óra és ékszerházban. Bármilyen aranyért, ezüstért és drágakövekért Clujon a legtöbbet fizet. Calea Regele Ferdinand 20.

Lokomobil vagy félstabil gőzgép ki-fogástalan karban megvételre kereste-tik. Ajánlatok 25—30 lóerős gépekről lehetőleg kazánkönyv másolattal Gaz-dasági és Hitelszövetkezetek Szövetsé-ge Cluj, Memorandului 12 címre kül-dendő. 564

Vaskályha, gyermekkosci, gyermek szék eladó Str. Bădescu 29 Avram Iancu 48 felett 612

Zongora kettős karban olcsón eladó Szigeti. Memorandului 15. 618

EBÉDLŐK, hálók, konyha berendezé-sek olcsón eladók. P. Mihai Viteazul 34 (f2434.)

150 VOLTOS villanykörtéket minden mennyiségben veszek. Str. Greblei 2b. Csatári. 370

Egy új ágypárna eladó. Ára 400 lei. Matei Basarab 2 630

Rádió 4 plusz 1 eladó Calea Traian 64, hátul az udvarban. 627

35.000 Lejért sürgősen eladó, részlet-re is ház hely a tisztviselőtelepen. Ér-deklődni Amos Francu 9. f2545

Használt prémium bélt férfi téli-kabát olcsón eladó. Érdeklődni: Str. N. Iorga 6, trafik. f2551

Potom áron eladó 3 kétszárnyas ajtó 240X130. Érdeklődni Amos Francu 9. f2546

10 HP benzinnel motorral malom vagy bár mely motor hajtású munkát szolid díja-zásért vállalkoz, vagy a motort bérbe adom. Cim a kiadóban. 511

ERZSÉBET-napra gyönyörű és szép ajándé-KEKES porcellán áruházában vásároljunk!

Használt butort legmagasabb árban veszek. Decebal 3. Uj hid mellett. 655

Cukrászda eladó forgalmas helyen be-tegség miatt. Cim a kiadóban. 560

SZONYEGEKET sejtönerítőket al-kalmi árban vásárolhat, főpostával szemben. Dubalarilor 9 105

GYÜMÖLCSFACSEMÉTEK MAAR LASZLO aiudi faskolájából megérkez-tek minden fajban dús választék az utjelen Torday műkertésznél Regele Carol 7 olcsó árak. f2424

HASZNÁLT kézhajtású furógép megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 356

Eladó: kétajtós kassza, ebédő asztal, rádió asztalka, patefon lemezzel, való-di aranycipke és kézimunkák, tükrös márványmosdó, tizedes mázsa mérleg, vendéglőnek való főzőkemence, széntar-tó, virágváza, apróságok. Regele Fer-dinand 14. Háztulajdonosnál. 665

Használt férfibunda, férfi és női téli-kabát, zsírosbőrdőn eladó. Unirii 20., föld szint. 667

Modern rózsafa háló eladó. Bratianu 8. sz. 641

Eladó szobai vaskályha. Reg. 83. In-fanterie 3. 643

Használt varrógépeket veszek. Strada Liliei 4. 644

Máklőt megvételre keresek. Cim: Str. Jazului 19. 645

Házát készpénzért keresek megvétel-re a belvárosban. Ajánlatokat „270 ezer körül”, jelígre. 646

Használt, jókarban háló, vagy kombi-nált szobabutort keresek. Cim: „Zoica”, kalapszalon. 650

Szép kőisháló, szekrények, ágyak, ebédő kredencek, asztalok, többféle bu-torok olcsón eladók. Decebal 3. Uj hid mellett. 654

Selejtes férfi és női szövetek, vásznak, zefíre, sejmek, barchetek, flanelek stb. Kisebb-nagyobb darabokban felár an kaphatók PARTIE-áruházban, Str. Memorandului 4

Mély gyerekkosci sürgősen eladó Se-cueasca 5. 719

Jó karban levő gyerekkosci olcsón eladó. Traian 68. 743

Eladó villa építésre engedélyezett több házhelyek. Háztulajdonosnál. Cal. Victoriei 91. 744

Eladó jóforgalmu vendéglő, bodega felszereléssel a belvárosban olcsó ház-bérrel, más szakmai üzletnek is meg-felel. Cim a kiadóban. f 2564

Eladó tiszta sezlón, 6 évfolyam Uj-idők, pedálos cimbalom, petróleum kályha. Petru Maior 19. 737

Bizomány Reg. Ferdinand 3. Használt tárgyakat veszünk bizományba. Rész-letfizetésre is eladunk: női és férfi ka-bátokat, ruhákat, fehérneműket, órá-t, gépeket, ékszereket stb. 742

Eladó hitelesített 100 kg. tizedes mér-leg 5 kg. pult mérleg. Str. Livezi 53. 722

Eladó főútvonalon két uccára nyíló nagy telek földszintes é semeletes épí-tettel, évi 123.000 bérjövdelemmel, 950.000 lejért. Cim a kiadóba. 723

Ssilszkin bunda eladó. Derecskei ka-lapszalon. Piata Unirii 11. 727

Uj állapotban levő súlyesztős Singer gép olcsón eladó. Schmitt Colonia Fabr. de Stiela Turda. 728

Egy új recamier váz eladó. Mără-sesti 17. 731

Egy keveset használt nagyobb főző-kemence eladó. Str. Reg. Ferdinand 107. ház mesternél. 733

Megolcsultak az aiudi prima gyü-mölcsfák. Ujból beérkeztek a 2 éves csemege lugas szőlőültvények. Grieger műkertész. Reg. Carol 39. 740

Kétkerekű taliga és 24-es számú bér-kosci eladó. Str. Petrovici 6. 738

Belvárosban P. Uniriihez közel egy üzlethelyiség átadó. Érdeklődni Orient-nyomdában, Regina Maria 11. f 2565

ÁLLÁST KAPHAT

Románul tudó fürge gyakornokot ke-resünk. Cim a kiadóban. f2554

Kerestetik perfekt román és magyar konyhát vezető szakács. Decemler else-jére. Vasuti étterem Cluj 634

Szabótanulónak ügyes fiut felveszek Baba Novac 14. (Royal mozival szem-ben) 551

Ügyes tauló leányt felveszek. Szolid fehérnemű varróna Piata Stefan cel Mare 4. 596

Gyakorlott kiszolgálólány, román nyelvtudással, ki kirakat rendezéshez ért cukorka üzletbe felvétetik. Regina Maria 45. 612

Közreműködő „TÁRSÁK” 30.000 lei ellenében 3000 lei 1 x cs há-szonreszesedés. Ajánlatok írásban Vass szabadalmi ügyvivőhöz kéremk Str. Sagu a 3. Nőknek is alkalmas.

Bejáró takarítónót keresek Str. Fán-tánele 35. 663

Jóírású gyakornokot felveszünk. Pá-lyázat „Szerény”, jelígre kiadóba. f2556

Bejárónót keresek Str. Reg. 83 Inf. 7 662

6000 Lei garanciával terményügynö-köt keresek helyi piacra. Szép kereseti lehetőségek. Cim a kiadóban. 659

Megbízható minden bejárónót kere-sek. Jelentkezhetnek délután 5—7 kö-Maria 35. 522

Középiskolát végzett fiu bördismü-ves tanulónak felvétetik. Weiner, Reg. Ferdinand 3. 694

Cukrászdába gyakorlattal bíró kony-haleányt, ugyanoda kiszolgáló kisasz-szonyt is keresek. Regele Ferdinand 23. I. 9—11 között. 692

Trafik önálló vezetéséhez nő kereste-tik. Leveleket „Ovadék II.” jelígre. 707

Szakemberen gyakorlott diótörő leá-nyok felvétetnek. Cim a kiadóban. 709

Bejáró takarítónót parketkötéshez értőt reggel 7—5-ig keresek elsejére Str. Babes 19. 685

HIREK

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTÁR: November 17. Vasárnap.
Róm. kath. Cs. Gergely. Prot.
Th. Gregor. Gör. kath. Grig. Ep.
Izr. 21. S. Khajo.

JÓESTÉTI

JÓ MEGOLDÁS

— Hát tudod barátom, őszinte, nagy
örömmre felfedeztem az ideális asz-
szonyt.

— És megkérte feleségül?
— Azt már nem, szerencsére egy má-
sik férfinak a felesége...

AMERIKÁBAN

— A fiam csinált egy viccet, beküldte
egy vicclapnak és minden szóért egy
centet kapott.

— Az semmi, Az én fiam gorombás-
kodott egy rendőrrel és minden szóért
egy dollárt kapott...

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS: A Bu-
dapesti meteorológiai intézet jelen-
tése szerint élénkülő légáramlás,
köd és dér, talajmenti fagy. A hő-
mérséklet, különösen éjszaka ér-
zékenyen lehül. Nappal dél felé
némi felmelegszik.

Inspekciós gyógyszerárak: November
hó 16-tól 22-éig a következő gyógyszer-
árak tesztelnek éjjeli szolgálatot:
Kohn Piata Unirii, Halász P. Cuza Vo-
da, Flohr Reg. Ferdinand és Diana Str.
Iorga.

— PROFESOR ALEMAN VÉLE-
MÉNYE A HELYES FOGÁPOLÁS-
RÓL. Három éve használom és
ajánlom betegeimnek a Perlot fog-
pasztát és szájjárat, mivel egyetlen
készítmény, amely tudományos ki-
sérletek alapján készült és megfe-
lel a biochemiai követelményeknek.
Megfigyeléseim alapján állíthatom,
hogy ezen készítmények rendszeres
használata megakadályozza a fo-
gak romlását. Megelégedéssel tölt
el, hogy az utóbban forgalomba
hozott és módosított készítmények
ize a legkényesebb igényt is kielé-
gíti, úgy, hogy a Perlot felvehető a
verseny akármelyik világhírű szá-
jpoló szerrel.

ALLAST KAPHAT

Bejárónót keresek. Bucur, P. Mihail
Viteazul 35. 687

Főzéstartó jobbrendű kiszolgáló zsi-
dóleányt keresünk. Cím a kiadóban. 711
Jó családból való ügyes fiút szabó ta-
nulónak felveszek. Cím a kiadóban.
f 2563

Mindenes főzőnő december 1-re fel-
vétetik. Str. Ghica 18. Jelentkezni 7-8
között. f 2557

Szerszám készítő felvétetik. Baritju
12. Schlezák. 746

Gyorskezü szabósegédet vásári mun-
kára sürgősen keresek. Str. Horea 102.
f 2561

Egy jó vegyes kismunkást keresek.
„Record”, szabóság. Str. Maloasa 11
717

Bejárónő egész napra felvétetik. Cal.
Regele Ferdinand 34. Parter 6. 729

ÁLLÁST KERES

Épület anyagokban jártas tisztviselő
10 ezer Lei kaucióval állást keres. Cím
a kiadóban. 609

Fűszer és vasszakmár kereskedő se-
géd állást keres. Címek: „Sürgős, je-
ligére a kiadóra. 619

Biciklivel rendelkező ügyes ember
kifutói, inkasszánsi vagy egyéb elhe-
lyezkedést keres. Str. Piezisa 4 Bn.
656

Garanciaképes román nyelvet perfekt
bíró ember inkasszó, irodaszolgá, la-
borans vagy hasonló állást keres. Cím-
ket „Nem nagy igényt”, jelígre kiadó-
hivatalba. 647

Házvezetőnőnek, társalkodónőnek,
esetleg gyermek mellé elmenne intelli-
gens asszony. Ruhavarráshoz is ért.
Leveleket „Szolid”, jelígre. 689

Perfect román levelező és gyorsíró
férfi vállalkozó, esetleg ügyvéd iro-
dában félnapos munkát. Leveleket „Co-
laborator”, jelígre a kiadóra-kér. 691

Urileány házvezetőnőnek vagy anya-
helyettesnek vidékre is elmenne. „Ren-
des”, jelígre a kiadóra. f 2559

Alkalmazásban levő szakképzett fű-
szer, csemege és büffés segéd állást
változtatna, esetleg kisebb üzlet vagy
bodega önálló vezetését vállalná. Szi-
ves megkeresést „Szakképzett”, jelígre
a Jóestéti kiadójába kérek. 716

LAKÁST KERES

Fiatalpár keres december 1-re belvá-
rosban elegánsan butorozott szobát kül-
lön bejárattal, fürdőszoba használattal.
Cím a kiadóban. 668

Keresek 2 szobás, összkomfortos szá-
raz, napos lakást, 3 személy részére.
Ajánlatok Dec. 1. jelíge alatt a kiadóra
kéretnek. 648

Raktárhelyiséget februárra keresek
Mihai Viteazul közelében előnyben
„Szárak”, jelígre a kiadóra. 670

KÜLÖNFÉLÉK

Speciális gyermekruha varrónő ta-
nulmányutról hazaérkezve vállalkozni fiu-
leányka ruhákat, kabátokat, jutányos
áron. Szabni, varni tanít. Str. Decebal
35, balra, ató 4. 606

100.000 Lei-el ipari vállalatba vagy
üzletbe betársulnék, esetleg egy jó do-
hánytőzsdét átvinnék. Leveleket Renta-
bilis jelígre kérem a kiadóra. 497

KÖLCSÖNT szerzek kézzizálagra,
nyugdíjnyomra igényelt összeget, tör-
lesztést közli részletes megkeresést
„Ötezerig, jelígre. (269.)

APRÓHIRDETÉSEK

Legolcsóbban vásárolhat szvetttereket
bluzokat, harisnyákat, házi papucsokat
az ujonnan megnyitott Splendit áruház-
ban Piata Mihai Viteazul 4, udvarban
Brever ház 624

Angol-román-német nyelvben és mo-
dern pszichológiában (Henry Knight Mül-
ler) perfect férfi keres jobb családnál
tanítványt. Címét és látogatási időt
„Deserver”, jelígre a kiadóra. 690

Keresek 10-20.000 lej tökével bíró
jómegjelenésű intelligens és biztos exis-
tenciájú férfit társnak. Személyi ada-
tokat és címet „601”, jelígre a kiadó-
hivatalba kérek. 693

Borbély bórondós új helysége Str.
Vlahuta. Tászkák átalakítása, festése
bármilyen színre, olcsó árak. 696

Megbízható gyárléány kis családnál
kellemes otthont talál. Díjazás lényeg-
telen. Cárámidarilor 73. 726

Szobafestőt keres fogorvos vizont-
munkára. Cím a kiadóban. 736

Cipészek! Mintavágás, szabászati
tanfolyam november 25-én kezdődik.
Nagy cipész, Gh. Baritju 28. Cluj. 725

Németért cserébe román tanítok. Cím
V. Speranta Cluj, Universitatea. 721

Jól és olcsón étkezhettek Mihai Vi-
teazul 10. orth. kóser étkezőben. 712

Fekete pianó és harmonium 13
változattal eladó Triska cégnél. 677

Aranyhalak téli gondozását felelősség
mellett vállalom. Ugyanitt aranyhalak
kaphatók. Fülöp, Cal. Reg. Ferdinand
17. Hotel Transilvania. 735

Mosnivalót otthon olcsón vállalom.
Cím a kiadóban. 672

Erzsébet napra cserepes és levágott
Chryzanthemum, Cyklamen, dus vá-
lasztékban olcsón kapható. Grieger
kertészetében Reg. Carol II No. 39. 739

Jóforgalmu trafikba társat keresek.
70.000 jelígre a kiadóra. 2562

Szolid urileány lakótársnót keresek.
Mihai Viteazul 15, I. em. ajtó 5 704

Kölesbont adok kisebb tételekben is
megfelelő fedezet mellett, érdeklődők
írjanak kiadóra „Pénz”, jelígre. 698

PAPLAN, MATRAC ÉS PARNÁ
legjobb és legolcsóbban a paplan-
gyárban: „La Truson”, kaphatók. Cal.
Marechal Foch 10. sz. Tolltisztítási
vállalk. f2089

Jutányosan készit mülabat, támfüzöt,
mükezet, ludtalpbatéteket, orvosi has-
kötöket, sérvkötöket orvosi rendeletre
Zoványi, Reg. Ferdinand 4, udvarban.
f2547

Figyelem! Bármilyen kopott bőrkabá-
tot speciálisan festünk 230 lejért ga-
rantálva. Ugyanott próbababák (női és
férfi) speciálisan 600 lejért készülnek.
Cal. Victoriei 10 bejárat a cipészmuhely
ben Polacsek Lajos. 610

MINDEN szegény embernek is tud-
nia kell, hogy ZEILER-féle hőszorosi-
tató fűtőtest, mely husszorositja a me-
leget és egyuttal rezerválja is a hőt, a
tüzelés után még tíz órát tartja a me-
leget. Aki ennek az igazságnak ellen-
kezőjét bizonyítja 2000. lejért azonnal ki
fizetek. Zeiler, bádogos Str. General
Poetas 10 (Ocska piac elején) 2533

KERTES külön telken két szoba fűt-
hető veranda, elő és fürdőszoba konyha
pince kiadó. Értekezni Szat-
mári kertésznél Fantanelei 13. Tel. 7-30
(f2491.)

ERZSÉBETFÜRDŐBEN gőz nőknek
szerda, csütörtök délután. Férfiaknak
péntek szombat egész nap, vasárnap
délelőtt. Kádfürdő nyitva reggel 6-tól
este 9-ig. Központi fűtés. (f2519)

KÁRPITOS MUNKÁKAT modern ki-
vitelben legjutányosabban készit. Mi-
lovean Piata Stefan Cel Mare 6
f 2433

Fogorvosától követelje,

hogy a Wipla-logakban benne
legyen a Wipla-védjegy, ameny-
nyibep ez nincs benne, úgy ez az
egészégre ártalmas közönséges
hamisítvány, amelyért a Wipla-
logariorium semmiféle garanciát
nem vállal.

SZEVILLAI BORBÉLYNAL Memo-
randuloi 24, ondolálás, manikür, haj-
vágás, hajmosás 15-15 lej, borotválás
10 lej. f2324

Modern szabászati tanfolyam kezdő-
dik. Beiratkozni: Lövi szalon Reg. Ferd.
19. Emelet 623

KIADÓ LAKÁS

Kétszer egy szoba konyha mellékhelyi
ségekkel, viz, villany kiadó. Str. Flu-
turilor 48. 576

Kiadó modern három szobás hallos
lakás azonnalra és egy üzlethelyiség
decemberre, közvetlen Vlad cég mellett
Mihai Viteazul 39 616

Kiadó azonnalra ujonnan kifestett
atcai egy szoba konyha a Metropol mö-
gött. Sr. Maloasa 17 638

Szoba konyha speisz elsejére kiadó,
ugyanott két íróasztal és két antik bár-
sonyos szék eladó Reg. Carol II, 150.
605

EGY szoba konyha mellékhelyisé-
gekkel kiadó. Str. Londrei 36, 406

Belvárosban különbejáratu butorozott
szoba fürdőszoba használattal kiadó.
Cím a kiadóban. 502

Kiadó 2 szoba, előszoba, fürdőszoba
Andrei Muresan 10 sz. alatt. 514

Központban üzlethelyiség havi 1000
Lejért kiadó. Cím a kiadóban. 570

Uri lakótársnót keres nyugdíjazott
özvegy. Érdeklődni Thieben Str. Calvin
7. 664

Urileány központban lakást kaphat.
Cím a kiadóban. 666

Szoba konyha féregmentes, tiszta ud-
varban kiadó Gh. Lazar 6. 632

Szép nagy uccai üres szoba kiadó.
Str. Joan Maiorescu 4. 649

Kiadó szoba kapu alatt irodának, le-
rakatnak, üzleti célra Str. Memorandu-
lui 4. 651

Három szoba, fürdőszoba és mellék-
helyiségekkel álló komfortos lakás
azonnal kiadó. Megtekinthető 1 és 5
óra között Str. Octavian Goga 9 szám
II emelet. 652

Kétszoba konyha komfortos lakás
azonnal kiadó Londrei 19 657

Butorozott szoba főzőkemencével
azonnal kiadó. Londrei 19 jobbra 658

2 szoba konyha elő és fürdőszoba stb.
1 szoba konyha éléskamara, 1 szoba
kodyha éléskamara suterén azonnal be-
köthetők. Str. Ferici 14. 636

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott
uccai szoba kiadó. Str. Calvin 22.
(741)

FIGYELEM 15 x 5 szuterin ki-
adó Piata Abator No. 1. Ugyanott
disznóperzseléshez bála szalma el-
adó. (718)

KIADÓ uccai 1 szoba konyha,
W. C. azonnalra havi 800 lejért Re-
gele Carol 92. (724)

SZOBA konyha kiadó Cal. Reg.
Ferdinand 69. (714)

KIADÓ elsejére különbejáratu
tiszta kétágyas szoba 2 személy-
nek Piata Mihai Viteazul 20. (713)

KAPUALATTI különbejáratu
parkettes butorozott szoba víz-
kagylóval és fürdőszobahasználat-
tal 1-3 személyre azonnalra is
kiadó. Értekezni: Regele Ferdinand
89. balra, ajtó III. (684)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott
szoba kiadó Mihai Viteazul 15. I.
em. ajtó 5. (705)

LAKÓTÁRSNÓT keresek köz-
ponti különbejáratu szobába. Cím
a kiadóban. (679)

3 SZOBA komforttal. 2 szoba
konyha olcsón kiadó Tunarilor
20/c. (699)

KÜLÖNBEJÁRATU kétszemélyes
butorozott szobát keresünk köz-
pontban lehetőleg fürdőszobahaszná-
lattal „Alandó” jelígre. (732)

Hétfőn este 9 órakor — a **Román Operában**

Ungár Imre

világhírű vak zongoraművész
egyetlen koncertje!

Műsor: Bach, Brahms, Beethoven, Debussy, Chopin
Jegyek: 20-120-g UNIRI-i kiosk, OPERA pénziára

Földomlás elpusztította a Chartreusi kolostort

(PÁRIS.) Grenobléban egy hatalmas földomlás elpusztította a híres Chartreusi kolostor épületeit. Többek között azokat az épületeket is, amelyekben a világhírű Chartreux liköröket gyártották a francia szerzetesek.

Halál a vonaton

(CLUJ.) Az apahidai állomásfőnök a ma reggeli bucuresti vonattal egy beteg csavargót küldött be Clujra, aki utközben a vonaton meghalt. A rendőrség a haláleset ügyében bevezette a nyomozást, de eddig sem a halál okát, sem pedig a halotti személyazonosságát nem sikerült megállapítani. A délelőtti folyamán a holttesthez hatósági bizottság szállt ki, amely dr. Maior tisztorvosból és az állományi rendőrség főnökeiből állott. A helyszíni vizsgálat megkezdése után a holttestet beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

— **MINISZTEREK VÁROSUNKBAN.** Ma reggel a bucuresti rapiddal városunkba érkeztek Pop Váler és Valer Roman miniszterek. A két miniszter hétfő reggelig marad városunkban.

— **AZ EMKE KÖZGYÜLESE.** Az EMKE vasárnap d. e. 11 órakor az egyesület helyiségében és d. u. 4 órakor a ref. Theológia nagytermében tartandó választmányi és közgyűlésének előkészítésére Beldi Kálmán gróf elnök és Jósika Gábor báró alelnök már tegnap megérkeztek városunkba és az Emkében Sándor József szenátor, ügyvezető alelnök előadása mellett sürűn folynak a szűkebbkörű tanácskozások. A meghívókat szabályszerűen szétküldték és az engedély a rendőrség, állambiztonsági hivatal és a hadtestparancsnokság részéről kellő időben megérkezett. Eddig közel száz rendes tag és három új alapító tag jelentkezett. A felvételeket a választmány ezután az új alapszabályok értelmében a választmányi gyűlés névszerűen megszavazással fogja eszközölni.

— **RUHA ÉS FAGYÚJTÉSI NAPOT RENDEZ** vasárnap, nov. hó 17-én a karítászakció. Reggel 8 órától kezdve cserkészek járják be a várost és bekopognak lakásról-lakásra. Gondoljunk azokra a didergő szegény gyermekekre és embertársainkra, akiknek ezek az ócska ruhák éppen olyan örömet szereznek, mint nekünk az újak. S ha ruhaneművel segíteni nem tudnánk, adjunk egy-egy kosár tüzipát.

— **HALÁLOZÁS.** Tarv Imre ny. főkeleuz és polg. öns. egyesület volt kedves, bohém pénzbeszedője f. hó 15-én elhunyt. Temetése 17-én d. u. 3 órakor lesz a nagytemetői kápolnából.

— **A transzfer-panama.** Bucurestiből közlik: A nagyszabású transzferpanama Vasilescunak, Calatorescu és társai vádlottak ügyében a bíróság befejezte a tárgyalást. Ítélet kihirdetésre november 22-én kerül sor.

— **Villamoskocsik katasztrófája.** Madridból jelentik: Hibás váltóállítás következtében az egyik uccakereszteszénél két villamoskocsi összeütközött egymással. 4 utas megsebesült.

A tornyosuló veszélyekre mutatott rá a trónbeszéd

(BUCURESTI.) A parlament megnyitásán tegnap elhangzott a trónbeszéd, amelyet az uralkodó maga olvasott fel. A trónbeszéd hangoztatta a minden téren tornyosuló nehézségeket és a harcok megszüntetésére intézett felhívást a pártokhoz. Rámutatott arra, hogy a nemzetközi helyzet szükségessé teszi a jövőszovny ápolását és megteremtését minden állammal szemben. Végül rámutatott a készülő törvényjavaslatok nagy sorozatára. A trónbeszédet nagy tetszéssel fogadták.

A trónbeszédre adandó választ a szenátusban Botez jasi professzor, a kamarában Azna Vorian ismert nevű bucuresti ügyvéd fogja elke-

szíteni.

GOGA FELTÉTELEI

(BUCURESTI.) A Dimineata szerint a Vaidisták és a nemzeti keresztény párt közötti fuziós tárgyalások tovább tartanak. D. R. Joannescu volt miniszter Clujra jön, hogy Vaidával közölje Goga legújabb javaslatait. Külpolitikai tekintetben a két párt között teljes az egyetértés a határok megvédelmezése tekintetében. Jelenleg azonban a tekintetben nemznak elmentetek Goga és között, hogy egy esetleges kormányzásnál Goga a maga számára kívánja a belügyminiszteri tisztséget, míg Vaida saját párthíve számára tartja a belügyminiszterségre igényt.

Ma, szombaton (holnap, vasárnap a Royal mozgóba - 2 sláger-film 1 helyére)
I. **Lillian Harvey** II. Közkívánatra visszatér a **Vasgyáros**
premier operet slágere
„Felhívás a keringőre”
Ohnet György világhírű regénye után
Előadások kezdete: Lillian Harvey: 3.20, 6.20, 9.20; Vasgyáros: 5. 8, 11.
Vasárnap d. e. 11-kor matiné VASGYÁROS 12 lejes helydrakkal.

Ma este lép föl Sidy Thal a legkitűnőbb jid's színtársulat élén a Magyar Színházban

Szombaton este 9 órakor kezdődik Sidy Thal cluji vendégszereplése a Magyar Színházban. A városban lázas érdeklődés előzi meg Sidy Thal vendégjátékait, annál is inkább, minthogy teljesen új darabokkal jött; azokkal, amelyekben óriási sikerei voltak Bucurestiben.

Az első estén 9 órakor az „Utolsó tánc” című darabban fogjuk viszontlátni a kitűnő primadonnát. Az Utolsó tánc kétségtelenül slágere a társulatnak, de ezenfelül még

három kivételesen érdekes és mutatós darabot fognak játszani Sidy Thalék cluji vendégszereplésük során. Vasárnap d. u. 4-kor Unke Nahalnik című problémájánál fogva is nagyon érdekes darabban fog játszani Sidy Thal. Egy kétfarcu és kétélekkü nőt fog alakítani.

Kíváncsok, hogy a nagyszerű alakmat senki ne mulassza el és nézze meg Sily Thalt, aki cluji vendégszereplését hétfőn már le is fogja zárni.

Mi okozta a kis Moldovan Mária tűzhalálát

A rendőri nyomozás megállapította, hogy véletlen balesetről van szó

(CLUJ.) A múlt hónap 12-én Moldovan Maria 7 éves kis leány a helyi klinikán égési sebekben meghalt. A tragikus szerencsétlenség után névtelen feljelentés érkezett be a helyi ügyészséghez, amely szerint a kis leány állítólag bűntény áldozata lett volna. Az ügyészség rendelkezése Caraba komisár, a negyedik kerületi rendőrségről az ügyben bevezette a nyomozást. Több tanút hallgattak ki és a kihallgatások alapján a következőket állapította meg:

Az említett napon a kis leány str. Vasile Popovici 8. szám alatti házukból kiment a közeli rétre libákat legeltetni. A körnék gyermekei összegyűjtötték a száraz kőröket és buriánokat majd meggyújtották. A gyerekek Moldovan Ma-

riával együtt körültáncolták a tüzet. A kis leány ugrálás közben hátat fordított a lángoknak és lehamvult. A tüznélvelek belekaptak ruhájába. A leányka jajveszékelve szaladni kezdett. A sebességtől a lángok teljesen elborították ruháját. A segélykiáltásokra Sinterian Joan és felesége kirohantak közeli lakásukból és egy pokrócot dobáltak a szerencsétlen gyermekre, amivel eloltották a lángokat. Ilvenformán került Moldovan Maria a klinikára, ahol a borzalmas égési sebekbe belehalt.

Caraba komisár a tanuvallomások alapján megállapította, hogy a szerencsétlenségért egyedül a gyermek a felelős és bűntény nem történt.

Gépfegyverek kaszálták halomra a rohamozó abesszineket

(ASMARA.) A Tigrei frontszakszon Asbinál a harcok 24 órát tartottak. Ez volt a leghosszabb harc az olasz-abesszin háború kezdete óta. Az olaszok sulyos pusztításokat végeztek a gyarmati csapatok között, amelyek főleg Danakil vidékéről kerültek ki. Az abesszinek halálmegevető bátorsággal rohantak

hosszu kardokkal az olasz hadalások felé, ahonnan a gépfegyverek valószínűleg megtizedelték őket. Végül is az abesszinek hátrálni voltak kénytelenek.

EGYIPTOMBAN CSEND VAN (LONDON.) Egyiptomban tegnap nem voltak zavargások. A kormány tagjai egész nap tanácsko-

Lehet olcsó, lehet sok,
de igazán jó

GYERMEKHINTÓPOR

csak 1 van:

Stöfer

1 doboz ára 16 Lei

tak a helyzetről. A jövő héten a nemzetvédelmi bizottság fog tanácskozássra összehívni. Valószínű, hogy rendkívüli intézkedéseket léptetnek életbe és az egyiptomi angol helyőrségeket, valamint az egyiptomi kikötőkben állomásozó angol flotta létszámát jelentősen növelni fogják.

UJABB LÉGI TÁMADÁS

(ADDIS-ABEBA.) Az északi fronton az olasz repülők újabb légitámadást hajtottak végre. Egy óra hosszat bombázták Antalot, miközben 31 kilogramm robbanó és gyújtóbombát dobtak le a városra. Az abesszin katonák, hogy az olasz repülőket megtevéssék, több helyen tüzet gyújtottak, természetesen veszélytelen területeken. Az olasz repülők azonban megállapították, hogy ahova a bombákat ledobták, sok helyen lángok csaptak fel.

FELSZABADÍTJÁK A RABSZOLGÁKAT

(RÓMA.) A Popolo Italia jelentése szerint az olasz kormány nyilvántartást készít az elfoglalt területeken felszabadított rabszolgákról. A kimutatást tartalmazni fogja a felszabadított rabszolgák számát és a nyilvántartást közzé is teszik. A felszabadított rabszolgák mindenike szabályszerű felszabadító iratot kap.

Tavasza marad a vágóhid kibővítése

(CLUJ.) Mint ismeretes, a város vezetősége Dragan főpolgármester kezdeményezésére elhatározta, hogy a fokozott kíváncsalmaknak megfelelően kibővített a vágóhidat s felszerelését modernizálja. A kibővítési munkálatokra, illetőleg új felszerelés szállítására a város a nyáron árlejtést hirdetett. Az árlejtésen azonban egyetlen pályázó sem jelentkezett. Erre a város újra meghirdette a pályázatot az előbbinél enyhébb feltételek mellett. Az új árlejtést tegnap ejtették meg. A vágóhid új berendezésének szállítására a sibui Fabricius-cég nyújtotta be legkedvezőbb ajánlatát 3.994.377 lejes költségcsalával. Az árlejtő bizottság a sibui cégnek adta meg a szállítási jogát. Az építkezési munkálatokra kürt pályázatot az építkezési anyagok tetemes emelkedése miatt a város visszavonta. Új árlejtést az építkezési munkálatra februárban fognak hirdetni. László Tibor dr. a vágóhid igazgatója ma délelben Bucurestibe utazott, ahol jóváhagyásra terjeszti fel a Fabricius-cég költségcsaláját.

— A „MAGAZIN” Rainav Tibor színházi és társadalmi riportlapjának legfrissebb száma, amely érdekes tartalommal most jelent meg. A 20 oldalas lap 5 lejért az ország összes lapelárusító helyein kapható.

Az egyiptomi kérdés és a világpolitika alakulása

Írta: Halász József

1.

Üres szalmacséplés befejezett tények után azon töprengeni, ugyan mi lehetett volna, ha ez vagy az nem így, hanem amugy történt. Így például nem sok hasznát ígér az sem, ha most mérlegelni próbáljuk: mi képpen alakult volna a világ sora, ha a békeszerződések során Olaszországot nem nullázzák ki a gyarmatok elosztása terén. Mindegy már, ha tudjuk is, hogy most nem mennydörögnének az ágyuk Abesszíniában és nem fenyegetné komoly veszedelem Európa, de talán az egész világ békéjét. Hiába meaculázik Lloyd George is, mert azokat a bűnöket, amelyek a történelem miatt őt terhelik, semmivel sem lehet meg nem történné tenni. Most már csak egyet tehetünk: Számolni a tényekkel és mérlegelni a lehetőségeket. Ugy látszik, Baldwin egy kicsit tévedett, amikor azért erőltette éppen most az angol választásokat, mert szélesenednek vélte az időt az efféle belpolitikai dolgok levezetésére. Az egyiptomi események amellet bizonyítanak, hogy az adott viszonyok között soha sem lehet tudni: a világ melyik szögletéből kerekedik föl egy vihar és dönti halomra a legjobban és legelőrelátóbb politikusok számításait. Egyiptom például nem szerves része az angol világbirodalomnak, csak függvénye. Vagy mondhatnók így egyik fontos hátszín, amelyre támaszkodva uralkodik a közel- és távolkelet felé vezető víziutak felett. Alexandria és a Szezi csatorna nélkül nem igen lehetne Indiát és Ausztráliát egy esetleges japán támadással szemben könnyen, vagy egyáltalán megvédeni.

2.

Mussolini már nem egyszer behíányította, hogy ért a diplomácia minden csalfogáshoz. Nos hát: az egyiptomi sakkhuzással ugyan csak megizsaszította a Downing Street embereit. Mert ahhoz semmi kétség sem férhet, hogy a kairói zavargások mögött Róma kezét kell keresni. Aki tud a sorok között olvasni, már néhány nappal ezelőtt sejtette, hogy Egyiptom tájékán valami készülöben van. Egy angol újságíró két héttel ezelőtt bejárta Líbia egy tekintélyes részét. Járt Orenajóban, végigment Tripolitánián, meglátogatta Bengázi kikötőjét; sőt a Líbiai sivatag egyik forgalmas oázisáig is eljutott. Utja során azt tapasztalta, hogy az olaszok az Egyiptommal határos északafrikai gyarmatterületeken s különösen az Egyiptom-szudáni határ mentén hatalmas csapatkoncentrációkat eszközöltek. Repülőgéppálmákat létesítettek és egyéb katonai erősitéseket végeztek. Ugy látszik, Olaszország arra számít, hogy míg egyfelől politikai ügynökeivel felkavarja Egyiptom belső nyugalmát, másfelől a zűrzavart kihasználva, egy adott jelre elindítja Egyiptom határára tundra a készen álló csapatait. Még mindig nincs tisztázva a helyzet London és Róma között hol élénkebb, hol lanyhuló ütemben folynak a tárgyalások a Földközi tenger medencéjét érdeklő kérdések ügyében. Megállapítás azonban nincs. Nincs kizárva, hogy Mussolini Macedóniai Sándorhoz hasonlóan egyetlen

kardcsapással fogja majd kettétörni színi ezt az újabb gordiusi csomót.

3.

Amint mondtuk: Egyiptom csak függvénye a brit impériumnak, de végtelenül sok függ attól, hogy milyen állapotok uralkodnak ebben a Nilus menti országban. London már közel egy évszázad óta felismerte az ősi Egyiptom földrajzi helyzetének fontosságát. Azóta különféle képpen sokszor megpróbálkozott, hogy fenhatósága alá kerítse. Ez azonban ténylegesen csak 1882-ben sikerült. A fashodai híres eset egyike ama világtörténelmi momentumoknak, amelyekkel kapcsolatban felvetődhet a kérdés: Mi lett volna, ha akkor a kis Marchand kapitánynak nem 450 szudáni néger katonája, hanem mondjuk: legalább két hadosztálynyi, minden szükséges kellekkel felszerelt hadsereg áll a háta mögött. Kitchenier tábornok nem ok nélkül gunyolódott Marchand kapitánnyal, amikor ironikusan megkérdezte, hogy barátként: vagy ellenséges szándékkal jött? Kitcheniernek ugyanis legalább 8-10 ezer főnyi serege volt kéznél a francia kapitány maroknyi csapatával szemben. Anglia egy darabig nyíltan is egyszerű gyarmatként kezelte egyiptomot. A világháború során azonban, amikor Abbasz Hilmi a közép-európai hatalmak felé huzott, detronizálták és unokaöccsét, Fuad herceget ültették a helyére. azzal az ígérettel, hogy a háború győzelmes befejezése után királyi méltóságra emelik és Egyiptomot független országnak ismerik el. Az ígéretnek csak a felét tartották be. Fuad megkapta a királyi címet, de Egyiptom függetlenségét csak tetséklással módjára adták meg. Mert bizony a Kairóban székelő angol főmegbízott dirigál ma is a Nilus mentén és Egyiptom legfontosabb gazdasági és stratégiai pont

jai angol kézben vannak. Alexandriát akkor lövik rommá az angol csatahajók és a légiflotta bombái, amikor akarják. Kairó fellegvárából is angol ágyúk és gépfegyverek merednek le a városra és ha a dolgok úgy fordulnak, ezek az ágyúk órák alatt hamuvá perzselhetik Szaladin szultán egykori székvarosát.

4.

Az asszuáni vízművek révén London még inkább a markában tartja Egyiptomot. A Nilusmenti ország tudvalevőleg körülbelül másfél millió négyzetkilométernyi területű, de ebből a roppant földből mindössze legfeljebb 35 ezer négyzetkilométernyi az értékes terület. Vagyis az a keskeny földszáv, amelyen keresztül a Nilus végighömpölygő áldást adó iszapos habja, Ha elapadna a folyó, néhány hónapon belül sivataggá változna egész Egyiptom. A Líbiai futóhomok amugy is folyvást ostromolja a termékeny részeket. Szerencsére az abesszini felföldön elterülő Tana-tóból kiszakadó Kék Nilus évről-évre pontosan lehömpölygíti a maga vízfölöslegét a Nilus medrébe, úgyhogy Alsó- és Felső-Egyiptom mezőgazdasága mindig megkapja a szükséges éltető táplálékát. Már most az angolok pontosan a Szudán-egyiptomi határon hatalmas vízelzáró gátakat emeltek a Nilus medrében. Gázsi technikai munka volt ez. Irizatos pénzáldozattal járt, de megérte. Az asszuáni gátak révén uralták az angolok egész Egyiptomot. Megszálló csapatokra nincs szükségük. Csak az acél zsúlpkapukat kell leeresztetni, hogy a Nilus víze ne Egyiptom felé ömöljön. És akkor befellegzett nemcsak a Wafd pártnak, de az utolsó felláhtól a legmagasabbbrangu pasáig mindenkinek.

5.

Tisztában van ezzel Mussolini is.

Virágos fák az őszben*

Írta: P. Jánosy Béla

1934 őszén kivirágzottak a fák s a meleg őszben másodvirágzásnak indult a természet

Az ősz verője földet ostromol,
A hervadásnak virulást szegez,
Önmagát legyőzni. Csoda ez.
Fehér virágot ont a szilvafa,
És rózsaszín havazza bé az almát,
Mindjét boldog termésadás után:
Aranykor készül a világra tán?
A gesztenyének rügye újra duzzad,
Mámor lepi az elvirult akácot,
A rózsától szűz gerjedésbe látod,
Menyasszony lett a tar jázminbokor.
Csipkét eresztett a fanyar kökény,
Erdőn, mezőn boldog tavaszi tor,
Megifodás a lankadt ősz ölén.

Őszi verő kacérkodik velem,
Aranyfnyben fürdéli fejem,
És pillanatra álmodom, merengem:
Tarka virágok nyílnak a szívemben,
Fehérek, kékek, zöldek, pirosak,
S egymást biztatják, hogy nocsak... nocsak...
Őszi verő kacérkodik velem.
Oh, hacsak egyszer, még egyetlen egyszer
Borulhatnék virágba, Istenem...!

* Mutatványul a szerző e számunkban ismertetett kötetéből.

Nem is azért rendeztette az egyiptomi zavargásokat, mintha azt remélte volna, hogy ezáltal halálos csapást mérhet az angol világbirodalomra. De hát néha egyegy jól irányzott tüszúrás is elég ahhoz, hogy a makacs ellenfelet jobb helyzetbe bírja. És az angolok is tudják, hogy a jelenlegi idők nem alkalmasak arra, hogy a végtelenségig feszítsék a húr. Mert noha a brit gazdasági helyzet szinte száz százalékosan konszolidálódott, de a világpolitika alakulása nem sok jóval kecsegtet. London szempontjából mindenesetre furcsának tetszhetik, hogy Laval is éppen most kezd egyezkedni a németekkel. A francia miniszterelnök nem tartozik a hangoskodó és cenzári allűrökkel tetszelgő politikusok közé. Szerény modoru ember és az eszközei is szerények. De most az egyszer megint igaznak bizonyult a közmondás, hogy lassu víz partot mos! Páris hosszú időn keresztül sokféle eszközt próbált arra, hogy London kegyeit megnyerhesse. Mindig hiába. Laval azonban kihasználva a pillanatnyi adottságokat, most úgy forgatja a vitorlát, hogy elfogja a szelet az angolok elől. Tudniillik arra törekszik, hogy Franciaország oldalára állítsa a németeket. Bizonyos források szerint Berlin barátságáért arra is hajlandó volna, hogy ne ratifikálja az orosz-francia megállapodásokat. Igaz, hogy a nagyvezérkar ellenzi ezt a tervet.

6.

Berlin amafelé hajlik, amerről többet ígérnek. Az angolok túlságosan felfokozták az elvágyát és bizony nem kapott akkora falatot Londontól, amekkorára számított. A meglehetősen kétes értékű tengeri egyezményen kívül Anglia semmivel sem járult hozzá a német aspirációk kiteljesedéséhez. Pilsudszky marsall halála óta pedig a lengyel külpolitika is szemmel láthatólag új irányt kezd venni. Japán túlságosan messze van ahhoz, hogy nagyon sokat lehetne a vele való barátságra építeni. Már pedig a harmadik birodalomnak sürgős érdeke, hogy külpolitikai és gazdasági elszigeteltsége falán kapu nyíljon. Könnyebb volt a kampós kereszt urainak megszerezni a hatalmat, mint csak félig-meddig is beváltani azokat az ígéreteket, amelyekkel a német tömegeket maguk mellé állították. Bajok vannak a tömegélelmezés terén. Hivatalos német jelentésekből tudjuk, hogy a munkanélküliek száma rohamosan növekszik, mert végeredményben minden gyárat még sem lehet a hadipar szolgálatába állítani. Nincs vaj, nincs hus, kevés a liszt; a burgonya és bizony már le kellett szűkíteni az adagokat az egész vonalon. Göring ugyan kemény beszédben vágta ki a rezet, hogy: semmi féle disznókért nem fogjuk beadni a derekunkat. A zsír- és húshiányra célzott ezzel. De hát az éhes gyomor nem szereti az ékes beszédet, sem a filozófiát. Németország tehát belső tehermentesítésre számít, amikor tárt karokkal fogadja a francia közeledést. Egészen bizonyos, hogy Páris nem fogja ocsón adni a barátságát. Mindez azonban a legközelebbi jövő dolga. Majd hamarosan kiderül, hogy mit jelent a világpolitika alakulása szempontjából az egyiptomi kavargás, az angol választások eredménye és a német-francia barátságos közleledés.

Száz magyar író kálváriás sorsa élettől — a halálig

(CLUJ.) A magyar írók sorsa sohasem tartozott az irigylendőek közé. Gondok és nyomorúságok között vezetett el ez az út mindig. Betegségek, nélkülözések és szenvedések kálváriáját kellett megjárniuk s bizony kevesek számára adatott meg az a lehetőség, hogy az anyagi jólét kényelmességében és az alkotó munka szempontjából nagyjelenőségi gondtalanságban élhessék le életük nagyobbik részét. Így volt ez a múltban s így van ez ma is.

ÍRÓ-NYOMOR

Hiszen az író-nyomor sajnos nem frázis, hanem keserves és fájdalmas valóság. Magyar írók százai nélkülöznek és verekednek összeszorított fogakkal dacosan a mindennapi megélhetésért, mert az arány körülbelül az, hogy legfeljebb 5—10 százalékuk élhet nyugodt és boldogabb életet.

Az erdélyi magyar írók sorsa pedig külön is szomorú fejezet, hiszen itt az írásaikból élő írók típusa teljesen ismeretlen fogalom. Erdélyben csak az utóbbi időben is számos íróember volt kénytelen egyszerű prózái és mindennapi robotmunkát vállalni — s még jó ha ez is sikerült neki —, hogy valamilyen módon meg tudjon élni. És hogy a betegség milyen pusztításokat tud végezni, azt Sipos Domokos, Balogh Endre, Kuncz Aladár, Szombati-Szabó István és mások fájdalmas elmúlása bizonyítja.

FÉNYLŐ LAPOKON — FEKETÉ GYÁSZ

Magyarországon sem sokkal világosabb a helyzet. Ott ugyan még mindig inkább akadnak kiadatok, színházak, filmvállalatok és több érvényesítési lehetőség is állna rendelkezésre az író számára, de szegény Cholnoky László mégis a Duna hullámai között volt kénytelen örök-menedéket keresni gyötörően nyomasztó gondolai elől. A magyar író sorsa szép nemzeti küldetés volna, ha a megfelelő életfeltételek legalább úgy, ahogy, biztosítva lennének a részére. De bizony, akármilyen szomorúnak is tetszik ez a megállapítás, nincs így.

A magyar irodalomtörténet mesz szíri fénylő lapjai sok-sok gyászt és bánatot rejtenek magukban. Nem panaszkodás akar ez lenni, hanem objektíven kényszerű megállapítás. És ennek tárgyi igazságait az a megdöbbentő kimutatás bizonyítja, amelyet a „Literatura” című lap legutóbbi novemberi számában közölt le.

A budapesti folyóirat 100 magyar író halálának körülményeit vizsgálta felül. Olyan írókat, akik nem egészen természetes halállal pusztultak el, illetve akiknek tragikus vége nem a természetszerű megöregedés során teljesült be. És ez az irodalomtörténeti vizsgálódás meglehetősen szomorú eredményeket mutat fel. A legnagyobb csoportot a halál okául 28 százalékban az elmezavar és idegberi szolgáltatta, 19 százalékkal szerepelnek a statisztikában az öngyilkosságok s mondani sem kell, hogy ezek tulnyomó részénél szintén a megdőlt lelki egyensúly okozott katasztrófát.

A magyar írók további 18 százaléka a rettenetes társadalmi betegség: a tüdővész ölte meg 15 százaléka a nyomor, míg a fennmaradó 20 százaléknál esetben különböző halálok játszottak közre. Ezek között a hősi haláltól a balesettől, a börtöntől s a kivégzésig, a meggyilkolásig mindenféle halálnem szerepelt. Rendkívül változatos és érdekes de egyben fájdalmasan elszomorító skálája is van tehát a száz magyar író pusztulásának.

A BESZÉDES KIMUTATÁS

Maga a kimutatás különben a következő adatokat tartalmazza:

Megvakultak haltak meg: Bus Vitéz (Matkovich Pál), Róth Dániel, Tancsics Mihály, Wesselényi Miklós báró. — Kivégzés: Hainóczy József, Laczkovics János, Martinovics Ignác, Török János. — Himlő, pestis, kolera: Czuczor Gergely, Madách Imre, Mikses Kelemen. — Gutaütés: Berzsenyi Dániel, Bólyai Farkas. — Hősi halált halt: Petőfi Sándor. — Baleset: Zrínyi Miklós gróf. — Börtön: Szentjóbi Szabó László. — Meggyilkolták: Beniczky Lajos. — Nyomtalanság elűnt: Zerffy Gusztáv. — Korcsmában agyonverték: Sehy Ferenc. — Elme- vagy idegberi: Adv Endre, Ányos Pál, Bajza József, Báróczi Sándor, Bólyai János, Bozai Pál, Gyóni Géza, Hugó Károly, Kacsóh Pongrácz, Kemény Zsigmond báró, Kerényi Frigyes, Kéry Gyula, Kis János, Komjáthy Jenő, Lenau Miklós, Losonczy László, Lovassy László, Petelei István, Sárosy Gyula, Szemere Bertalan, Szentessy Gyula, Szilágyi Dezső, Szomoró Károly, Tompa Mihály, Tóth Kálmán, Vachott Sándor, Vajda János, Vörösmarty Mihály.

Öngyilkossággal végeztek: Balassa Bálint, Balázs Sándor, Cholnoky Viktor, Czákó Zsigmond, Ferenczy Teréz, Grünwald Béla, Indali Gyula, Kerényi Anna, Mailáth

János gróf, Nyári Pál, Orosz József, Pap Zoltán, Péterfy Jenő, Soós Lajos, Széchenyi István gróf, Teleki László gróf, Tóth László, Veszelei Károly, Zsuti János.

Tuberkulózis: Bajza Jenő, Csepregy Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, Dankó Pista, Davka Gábor, Eötvös József báró, Fazekas Mihály, Iványi Ödön, Justh Zsigmond, Kelmenfy László, Kisfaludy Károly, Reviczky Gyula, Rotarides Mihály, Tisza Domonkos, Tóth Ede, Varsányi Gyula, Zajzoni Rab István, Zilahy Károly.

Nyomorban haltak meg: Beck Károly, Édes Gergely, Debreczeni Márton, Garay János, Gáspár Imre, Hegedüs Lajos, Katona József, Kertbeny Károly, Révai Miklós, Rudnyánszky Gyula, Rumy Károly, György Tolnav Lajos, Vas Gereben, Versegly Ferenc, Virág Benedek.

Ime száz tragikus sorsu magyar író élete a megdöbbentő statisztika tükrében. Milyen hallatlan szellemi gazdagság és nemzeti erőpocskolás kell ahhoz, hogy egy nép, ilyen végtelenül könnyműveléssel tudjon így elpredálni száz drága, akotó emberéletet. Vajon mikor is fog feleszmélni arra a magyarság egyetemesége, hogy ezek az írók mennyivel többet tudtak volna adni nemzetüknek, ha legalább a relatív csend és a gondoktól mentesség útjain haladhattak volna, ha nem kényszerülnek öngyilkosságba, ha nem kerülnek a nyomor miatt betegágyba és nem pusztultak volna el szomorú elhagyatottságban...

Talán egy új Széchenyi István kellene, vagy egy új a jövő titkaiba látó Adv Endre, hogy a maguk ostorozóan szent felháborodásával eszmélésre, öntudatra és önértékelésre megbecsültsére ébresszék rá az egész magyarságot. (f.)

Királynő, ákinek Franciaország évjáradékot fizet

Eddig csak kevesen tudták, hogy Franciaország évjáradékot fizet — egy volt királynőnek. Maguk a franciák sem igen tudták.

A dolog meglehetősen exotikus, sőt romantikus színezetű és a francia kamara egyik legutóbbi ülésén derült ki. Theodor Valensy képviselő a kamarában kérdést intézett a gyarmatiügyi miniszterhez, hogy miért hagyja olyan szűkös anyagi

viszonyok között elérni az egyetlen királynőt, aki a francia köztársaság területén telepedett le. A királynő neve Salima Mahimba és egy Madagaszkár közelében fekvő kis szigetnek volt az uralkodónője.

A sziget területe — ahol egykor a fekete királynő uralkodott — mindössze negyven négyzetkilométer, de eléggé dúss és termékeny. Harmincöt esztendővel ezelőtt tör-

tént, hogy az akkor még igen fiatal királynő beleszeretett egy francia csendőrhöz. Délceg fiú volt a csendőr és a királynő elhatározta, hogy a felesége lesz. Ez meg is történt. Mahimba királynő férjhez ment a csendőrhöz, miáltal francia állampolgárnő lett, országát pedig átengedte Franciaországnak évi három ezer frank járadékért. Azután pedig mint egyszerű francia polgárasszony, megtelepedett férjével egy kis francia városkában. Az évjáradékot pontosan meg is kapta. De miután ez édeskevesnek bizonyult, a mai megélhetéshez később fölemelték négyezerre, majd ötezerre. Csakhogy ez még mindig olyan kevés, hogy abból a volt szigetkirálynő és férje megélni nem tudnak. Ezért most kerületük képviselőjéhez fordultak, intervenciót kérve érdekében.

A francia kamara nem sok szóval vesztegette a kis ügyre. Madagaszkár büdzséjének terhére fölemelték a volt fekete királynő évjáradékát és az egyetlen királynő, aki Franciaország területén él, most évi tízezer frankot kap.

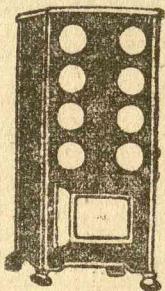
P. Jánosy Béla:

Égő csipkebokor

P. Jánosy Béla érdemes, régi munkása az erdélyi irodalomnak. Eddig közel húsz önálló kötete jelent meg, regények, versek, novellák, színdarabok. A Cluj-i Magyar Színház is szép sikerrel mutatta be több színpadi alkotását. Az író, aki most lépett életének 50-ik évébe, e jubileum határfüldője „Égő csipkebokor” címmel szép kötetben gyűjtötte össze verseinek legjavát és így tette a nagyközönség és a maga számára emlékeztetéssé a jubileárius évet.

Elfogltság nélkül meg kell állapítani, hogy ez a verskötet mindenben méltó a szerzőhöz és az 50 évhez. Az író hangja most olyan nemesen és tisztán csendül, mint a cselló érett hangja. Férfiasság, öntudatos nyugalom, biztonság és művészet van benne. A költő, aki belenyugodott már abba, hogy életének jelentősebbik és nagyobbik fele elmúlt, most az alkotás elmélyült gyönyörűségében találja meg belkének kiegyenlítő nyugalomát és egyensúlyát. Nem szavak játéka és csillogó rímek, könnyed muzsika az, amit nyújt, hanem kitisztult és bensőséges harsány Férfiasság. Mert P. Jánosy Béla költészete a megnevesült humánum a tiszta katolikum s a mély érzések és az öntudatos magyarság költészete. Mentés a szélsőségektől, a pózoktól és keresetiségektől, őszintén belülről a lélek ősi mélységeiből, megtisztult érzéseiből gondolataiból és eszméiből sarjad ki és éppen ezért mindig zavartalan élvezetet nyújt. Nincs is benne semmi egyenetlenség, semmi selejtes, vagy könnyebb fajsúly. Végig nyívs és komoly marad. Mindenesetre olyan kötet, amelyre a szerző nyugodt öntudattal tekintet és mutathat, mint igazi, szép, művészi értékre.

A kötetet Szopos Sándor festőművész pompás rajzai és címlapja díszítik és ezáltal az értékes belső tartalomnak valóban stílusos külső formát is kölcsönöznek. (gy.)

Sok tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a **legjobb!**

10 kg. fával 24 órán át fűt egy normal szobát. Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Kapható mindenütt.

Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Képviselő: „Barzel” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul 13

Ez aztán a pompás üzlet!

Különös história egy lakodalmi ruha körül

(CLUJ.) A takarékoság szobrát e cikkben szereplő, Gherlân lakó családapáról lehetne megmintázni. Enek az apának hiába mondja kedves neje vagy leánya, hogy: „nincs mit felvegyünk” és „ugyan kérlek, ez csak átalakítás”, — ez a papa mindent látott, mindent tudott és jogászi pontossággal — mint valami vádbeszédben — bizonyította be, hogy: „igenis van mit felvennetek és igenis; ez új ruha”...

AZ ESKÜVŐI RUHA

A kisleány esküvőre készült. Nem ő ment ugyan férjhez — hanem egyik barátja — de vele izgult a mamája is, aki azt akarta, hogy az ő lánya még a menyasszonynál is elegánsabb legyen. E célból már két hónapja folyt a spórolás, észrevétlenül, nehogy a kosztos meglássék, hány lejt tettek félre naponta a menüből — ruha-alapra.

IGAZI MODELLDARAB

Amikor az alap meglehetősen megduzzadt és közeledett a barát-ő esküvőjének határideje, a családapa fontos rokon látogatásokra városunkba utazott, magával hozva a pénzt és lányának nézegette. Végigvizsgálta városunk előke löbb konfekciós üzleteit és talált is egy remekbe készült fekete georgette ruhát, amely — mint a tulajdonos mondta — igazi modelldarab és ezen a címen hosszas alkudozás után kétezer lejért cserélt gazdát.

EGY RAVASZ TRÜKK

A mama gondja most az volt, hogy a megvásárolt ruhát meg is kapja a lánya. Amint Gherlân érkezett, utjáról való beszámolójában, mint valami véletlen, szürke momentumot említette meg:

— Ja igen, apukám, az állomás-son elfogott egy jólöltözött hölgy és könyörgött, vegyem meg tőle ezt a zálogcédulát. Azt mondta, egy gyönyörű ruhát tett be és most még szüksége volna pénzre. Mindössze kétszáz lejért kért, pedig ezerre becsülték a ruhát a zálogházban. Megvettem tőle a zálogcédulát, majd ha Clujra messz, kíváncsi, hát ha ilyen olcsó pénzen egy szép ruhához jut a lányunk...

„HITETLEN TAMÁS”

Az apa tamáskodva nézett feleségére, aki azonban állotta a tekintetét és olyan ártatlan, vizkárosult albrázatot vágott, hogy öröme szolgált volna akármilyen naivakat kedvelő publikumnak...

Néhány nap múlva bekövetkezett az apa cluji útja és visszaérke-

zését illő izgalommal várta a család...

„PÉNZ ÁLL A HÁZHOZ”

A papa vissza is érkezett, de ruha nélkül. Ellenben ötszáz lejért boldogan ámuló felesége markába.

Magyarázat: A mama megvette a kétezer lejes ruhát, betette kétszázért a „zacibá” s hazahozta a zálogcédulát, hogy a férje váltsa azt ki s így azt higgye, hogy poton pénzért van a kosztpénzen spórolt ru-

ha. Más esetben feltűnt volna a papának a drága ruha pénzforrása. Hisz sem a mamának, sem kedves leányának semmiféle jövedelemlről nem tud...

„EGY JÓ ÜZLET”

A papa üzleti ügyben felutazott Clujra s egyúttal kiváltotta a csomagot és férfiszemmel is észrevette, hogy milyen értékes darab, főként, mert a nyaknál bevarrva megtalálta a helyi divatszabó márká-

A legendák világából

Több mint 3000 éves az abesszin császár dinasztiája

BÉCS. A Tarinke-Negest, vagyis az abesszin királyok családfájának története szerint az abesszin uralkodók családfája igazában még Ádámnál kezdődik. Ádámtól Salamonig azonban 35 nemzedék telt el az abesszin krónikák szerint, de e nemzedékek alatt is mindig ki lehet mutatni a különös geneológia szerint a közvetlen leszármazást.

A feljegyzések úgy mondják, hogy Salamon királynak Makeda királynőtől egy gyermeke született, aki a Dávid nevet kapta. Az arab krónikások ezt a gyermeket Ebne Hakimnak nevezik, a csodálatos értelem gyermekének, míg az abesszinek Meneliknek. Az összes történeti könyvekben később majd II. Menelik császár nevében bukkant fel újra ez a név, amelyhez az abesszin királyi dinasztia megalapítása fűződik.

SALOMON AZ ELSŐ NÉGUS APJA
Vajon igaz-e az, hogy Salamon király volt az első abesszin négus apja? E tekintetben közvetlen és közvetett bizonyosságok állanak rendelkezésre. A sábai királynő: Balkis-Makeda a biblia és az abesszinek Makeda krónikája szerint mindkét tengerparton uralkodott. Királynője volt Etiópiának és a Sába-birodalomnak.

Amikor Salamon és Hiram elküldöt-

ték kutató expedíciókat Ofir mesés országába, az expedíció tagjai kereskedelmi kapcsolatokat létesítettek Judea és a Vörös tenger két partvidéke között.

A föníciaiak aranyat, elefántcsontot és drágaköveket vásároltak. Makeda-Balkis királynő töltött értesült Salamon király csodálatos bölcsességéről és az összes gazdasági ügyekben való kivételes jártasságáról. Ez azután annyira felkeltette az érdeklődését, hogy elhatározta, miszerint meglátogatja a zsidók királyságát. És e látogatás azután a csodálatosnál-csodálatosabb legendák egész sorozatának lett a megteremtője.

AHOL MINDEN TABU ÉS TILOS AZ ÉRINTÉS

Többek között azt mondják, hogy Salamon király ekkor jelentette ki az abesszin királynőnek azt, hogy ne merjen palotájában közvetlenül megérinteni semmit, mert ebben az esetben nem fog tudni tőle soha eltávozni. A királynő ezért a saját maga által hozott székre is ült le és mindenben csak a saját maga hozta tárgyakat használta.

AZ ETIOP DINASZTIA MEGALAKÍTÓJA

Éjszaka azonban Sába királynője megszomjazott és inni akart. Hoztak is

ját, Elment tehát oda és hogy, hogy nem, ezeröttszáz lejért visszaadta a ruhát. Azt a ruhát, amelyért ő csupán kétszáz lejért adott a zálogházban, de amely feleségének éppen tízszer annyiba és két hónapi spórolásba került...

Igy „keresett” a papa kerek 800 lejért az üzletben. Amikor pedig átadta feleségének az ötszáz lejért, mint tiszta hasznot, így kiáltott fel boldogságteli hangon:

— Nos anyuskám, milyen finom vagyok?...

Az asszony állítólag még e pillanatig sem tudott válaszolni a feltett kérdésre.

neki vizet és ivott belőle. Amikor Salamon király erről értesült, kijelentette, hogy most már a királynőnek vele egyenlőnie kell. Kérte tehát, hogy legyen a felesége. A királynő el is fogadta ezt az ajánlatot és azonnal meg is tartották az esküvőt, bár a hazai törvények tiltották az idegennel való összehazasodást.

A királyi tanácsadók azonban megtiltották a módját annak, hogy ebből ne lehessen baj. Kimutatták, hogy Salamon király előzőleg már Sezak fáraó leányával is házasságot kötött, tehát egyízben így megszegte a törvényt és nem történt semmi baj, legfeljebb annyi, hogy a fáraó leánya, nem sokkal az esküvő után meghalt.

A KIRÁLYI GYERMEK

Makeda-Balkis királynőnek azután Salamon királytól egy gyermeke született, akit azután az abesszin krónikások Kebrá negestnek neveznek és a tradíciók szerint ez volt a Salamon királytól származó dinasztia megalakítója. A biblia feljegyzései, s az arab és abesszin krónikások szerint Salamon királynak és a királynőnek házassága hatalmas támaszt és erősséget jelentett országaik népeinek szempontjából.

Az Angabó-dinasztia megalapította Axum szent városát, Se-Kauszia király pedig, aki az Axum körüli területeket szerezte meg Makeda királynő leszármazottai közül származott. Ő volt az aki Krisztus előtt a XI-ik században élt és az ugyancsak tőle való feljegyzések szerint Sába királynő az 1082—975 évek között élt Krisztus előtt. Minthogy pedig Salamon király is ebben az időben élt, ennek a legendának meg is van a történeti alapja.

A TOVÁBBI DINASZTIA

ALAPÍTÓK

Salamon király és Makeda királynő hosszabb ideig éltek Axumban és így az abesszin császári dinasztia megalapítói voltak. A gyermekük Dávid-Menelik, abesszin néven Ebne Hakim, azután leszármazottaik révén immár 3000 éve irányítják az abesszinek sorsát. Ebben az időben a királyság, a mai Arabiától és Abessziniától a Nilus völgyéig és az Indiai-Oceánig terjedt.

Maga Menelik, aki 50 éves korában halt meg, Krisztus előtt 980 körül született, tehát öt évvel Salamon király előtt. Menelik császár 25 évig uralkodott és ő alapította az első nagy kereskedelmi hajóhadat, amely a föníciaiakkal és zsidókkal együtt a Vörös tenger forgalmát megteremtette és megalapította. A zsidókkal való kapcsolat révén Menelik a keleti kultúra minden eredményével rendre megismertette nemzetét.

Később egyik utódja II. Menelik császár szakítani akart, ezekkel a régebbi kapcsolatokkal és egy új civilizációt akart adni nemzetének, de törekvései az ősi tradíciókba ütköztek és sikertelenek maradtak.

Abesszinia így több mint 3000 év óta változatlanul a régi tradíciók útján halad, ugyanakkor a császári dinasztia vezetésével. Valószínű, hogy ezek az ősi tradíciók játszanak közre abban is, hogy az európai civilizáció térhódítása ezideig ezen a területen mindig sikertelennek bizonyult, feltéve, ha most a háború sorsa nem Abesszinia rovására dől el.

A „mükedvelő” betörő

Ismét kiderült, hogy a regényírók ritkán tudnak olvasni kitálatni, amit az élet ne találna ki, vagy ne utánozna — sokkal hűvebben. A dilettáns betörőből eléggé ismert figurát formáltak a bűnügyi regényírók. A betörő, akit nem az ellopott érték, hanem egyedül az izgalom hajt a betörés veszedelmes lejtőjére — ahogyan a bűnügyi regényírók mondják — szenvedélyből. Eddig azt hittük, hogy ilyesmi nincs. Pedig — mint egy Judenburchból jött jelentés mondja — mégis van.

EGY FURFANGOS BETÖRŐ

Ott történt, hogy utóbbi hónapokban a szomszédos Fohnsdorf faluban és környékén egymásután következtek el vakmerő betörések. Rendszerint éjszaka. Már rémületben élt az egész környék, mert hol itt, hol ott törtek be rejtélyes ravasz módon, anélkül, hogy a furfangos betörőt elcsíphették volna.

AZ ÉJSZAKAI LÁTOGATÓ

Néhány nappal ezelőtt egy éjszaka Ludwig Horn lakatosmester gyanus neszt hallott a műhelyből. Ablak esőrengés és mintha valaki a sötét műhelyben ide-oda surrant volna. Magához vette revolverét és belépett a műhelybe. Egy férfi homályos körvonalait pillantotta meg. Elszökött revolverét a levegőbe. A gyanus alak meg

se mozdult. Erre még egyszer elsütötte a revolvért, de most már célzott. Az ismeretlen átvette magá az ablakon és a lakatosmester még látta, amint az éjszaka homályában valaki egy kerékpárra pattan és elszalad.

KÜLÖNÖS „BALESET”

A következő napon megjelent a falu orvosánál a község egyik legtekintélyesebb embere: Péter Slattar, akinek elég nagy birtoka és szép háza van. Leesett a kerékpárról — mondta — és esés közben elsült a zsebében levő revolver. A csipőjébe fúródott a golyó, azt kellene kioperálni.

A LELEPLEZETT „MÜKEDVELŐ” BETÖRŐ

Az orvos bevittette a tekintélyes páciens a judenburchi kórházba. De közben a csendőrség is értesült a különös balesetről. És a kórházi ágyon vartatni kezdték a sebesültet. Nem is kellett sokáig vartatni. Elmondott mindent. Ő volt az, aki hónapok óta szenvedélyből követelte el a betöréseket. A lakatosmester helybe is azért tört be, mert néhány betörőszerszáma volt még szüksége. És minden szegyenkezés nélkül állította, hogy bizonyos napokon elmentárlhatatlan szenvedély hajtotta a betörésre. Ezzel a szenvedéllyel nem tudott megbirkózni és ez vitte bűnbe.

C
Z
I
N
K

festése
tisztítása
a modern technika
csodája!

a legjobb védő
ferőző betegségek ellen!!

Arany,

vér,

hatalom!...

R. A. Oliver regénye

112.

— Az altisztnak vélt legény, aki a szállóban jelentkezett, nem vére a bandának. A vezető a legénység közt bujkál piszkos, rongyos egyenruhában. Jobban megnéztem ezeket az embereket, mielőtt beszálltunk, nem nagyon tetszenek nekem. Derék, intelligens fickók, kiket összeválogattak egy meghatározott célra. Ezekből száradni nem lesz könnyű dolog.

— De mi feltettük magunkban, hogy ezt megcselekedjük.

— Ésők feltették magukban, hogy ezt megakadályozzák.

György akaratlanul az övéhez nyúlt, ahol a revolverek voltak a kövekben.

— Csak azt szeretném tudni, miért bujkál az igazi főnök a közlegény egyenruhájába és miért rejtozik a legénység közé?

— Hadd gondolkozzam — vágott a szavába György.

— Bizony ön sohasem ajánl mást. Adja csak ide a szívtárcáját...

György nevetve nyújtotta oda neki a tárcát és Jim Cox, aki belátta, hogy a beszélgetés megindítására irányuló kísérletei kudarcot vallottak, elkezdett csendesen szivarozni. György követte példáját.

Délután négy órakor a vonat egy nagyobb állomásnál megállott és a kalauz hosszabb tartózkodást jelentett be. Jim Cox kérte, hogy nyissa ki a szakaszt, de az ember nem hallotta és tovább ment.

— Jó, jó — dörmögte maga elé — ezelőtt egy fél órával megnéztem a lovakat... Ugy látszik itt kicserélnék néhány kocsit — tette hozzá és a készülődéseket álmos érdeklődéssel követte.

A szomszédfülkében a dzsidások elhagyták helyeiket és az állomáshoz sétáltak. Arramenet az ugynevezett altiszt lekötözve köszönt Jim Coxnak, aki kedélyesen bólogott feléje. Azután látta, hogy mögöttük lekasztják mind a kocsit, ezeket egy segédmozdony viszi egy oldalvágányra. Elöl a két teherkocsit is elvitték.

— Vigyen el az ördög, ha most nem hagynak itt magunkra — szaladt ki a szó Jim Cox száján.

Most egy kisebb mozdony állott elő, melyet összekapcsoltak a kocsival, melyben a két utas volt: mire vágányt változtatott és megállt. A kalauz a fülkéhez jött és néhány szöveget kezdett a hágesóba verni.

— Eltört valami? — kérdezte Cox, aki az ablakból kihajolt.

— Egy lécdarab lazult — felelte a fickó anélkül, hogy odanézne és

elővett egy új szöveget.

— A feremburáját, de hosszú szöveget vesz egy ilyen lényegtelen javításhoz.

— Nincsen más az állomáson — mondotta a kalauz és folytatta a munkáját.

Most a fülké másik oldalán is kezdtek kalapálni.

— Itt is meglazult valami? — kérdezte Jim Cox és átment a másik ablakhoz. Lenn a vasúti őrállt és ugyancsak szöveget vert be, ép úgy, mint a kollégája.

— Rossz anvag — jegyezte meg Jim Cox, hátraszólva Györgynek, aki mozdulatlanul ült a helyén és nem törődött azzal, ami künn történik.

— Hé, hallja csak — szólt Cox a vasúti őrnök — az ajtó ment két-

KUN MÁTYÁS FIA R. T.

Cluj, Calea Marechal Foc 1 Nr. 2

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagybecsűt megrendelőink szolgálatára. — Specialisták vagyunk: a **céláruban, látzerészben, bozotva** **készítéskben, orvosi** **műszerek javításában.**

té, mi?

— Az ajtó ment ketté — ismételte a fickó, mint a visszhang.

Jim Cox visszatért a kalauzhoz, aki éppen elkészült a munkájával. — Megyünk-e már?

— Csak át kell tértünk a másik vágányra, aztán ráakasztjuk a kocsikat. Néhány pere múlva tovább megyünk, nem érdemes kiszállani.

— All right — mondotta Jim Cox barátságos fejbólintással. A kis mozdony fűtült és egy darabon hátra ment. Jim Cox észrevette, hogy a kocsi, melyben a lovak vannak, egy oldalvágányon áll, míg a másik vonat füstölő mozdonyval az állomás épülete előtt megáll.

(Folytatjuk.)

A Whisky-király

aki 40 éves koráig koldusszegény volt,
de azután minden aranyá vált a kezében

„Black and White”: ez az angol Whisky-gyártmány nemzetközi hírnevet szerzett. Most halt meg 86 éves korában az angol szeszgyáros, aki forgalomba hozta a „Black and White” izléses üveget zselé a whiskyvel, továbbá más gyártmányokkal.

LORD WOOLAVINGTON

Az évek hosszú sora óta viselte már a lord Woolavington nevet ez a szeszgyáros, de pályáját egyszerűen, mint Buchanan Sándor kezdte meg, minden vagyon nélkül. Londonban mint az egyik skót szeszgyár képviselője telepedett le és az évek során át szorgalmasan szürkén dolgozott, minden feltűnő eredmény nélkül. Csak éppen meggyőzte üzletfeleit arról, hogy komoly és jószívű ember. Így azután egyik üzleti barátja kölcsönzött neki néhány ezer fontot, hogy önállóíthassa magát. Eleinte így sem volt nagy szerencséje és négy-öt évbe telt, amíg kölcsönkapott üzleti tőkéjét sikerült lassankint letérlesztenie.

BARÁTI SEGÍTSÉGGEL

Ekkor történt, hogy egy régi nagy szeszgyár nehézségeibe került és harmadfél millió pengővel át lehetett venni. Buchanan üzleti barátai kétszer huszonegy óra alatt összeadták a 90.000 fontot részére, annyira bíztak tisztességében és üzleti józanosságában. Ezt a 90.000 fontot már sokkal rövidebb

idő alatt tudta visszafizetni Buchanan, mint előbb a kis kölcsönt és a bajbakerült gyár csakhamar virágzó vállalatná fejlődött vezetése alatt.

A MECENÁS

Végrendeletét még nem bontották ki, tehát egyelőre nem tudni: milyen vagyont szerzett a „Black and White” nagy sikerével és egyéb üzleti sikereivel? De például néhány év előtt másfél millió pengőt bocsátott az angol király rendelkezésére a windsori pár egyik kápolnájának restaurálására. Vagy pedig negyedfél millió pengő adományozásával állított fel a középiskolai számára kórházat abban a grófságban, ahol — egyik birtoka feküdt. Hiszen ez utóbbi években már ötfel volt birtoka és kastélya Woolavington lordjának.

AKINEK MINDENBEN SZERENCSEJE VOLT

A politika nem nagyon érdekelte, akkor sem, amikor már a felsőház tagjai közé került: és csak a védővámös mozgalmakban játszott tevékeny szerepet. Ellenben attól fogva, hogy gazdag emberré lett, sokat foglalkozott lóversenyyel és szerencséje itt sem hagyta cserben. Egyike volt a leksikeresebb angol istállótulajdonosoknak. Két évben egymásután volt Derby-nvertes és egy 30 ezer pengőért vásárolt lóva két év alatt hatszázezer pengő nyert díjakban.

Az angol közönség érdeklődését a turf iránt jellemzi az, hogy Woolavington elparentálásánál hasábonok át sorolják föl a lóverseny pályán sikereit, évtizedekre visszamenően. Az angol közönséget még ma is érdekli, milyen körülmények között nyert meg Cerevich 1902-ben egy nehéz versenyt és minek köszönhetette Tullibardine 1905-ben ascoti sikerét. Az bizonyos, lord Woolavington nem tartozott azokhoz, akik másfelé szerzett vagyonukat a lóversenyeken vesztik el. Ellenkezéleg: volt nem egy olyan év, amikor istállóján és lóversenven másfél millió pengő vagy ennél többet keresett a szeszgyárak jövedelmén felül: ez az ember, aki 40 éves koráig sőt még azon túl is erősen küzdött az élettél. De azután arannyá lett minden a keze alatt.

Gyermekkorától kezdve állandóan betegeskedett, annyira, hogy iskolába sem járhatott és csak otthon tanult. Később is gyakran tartotta fel üzleti pályáján a betegsége mégis 86 évet ért meg teljes mozgékonyssággal és teljes frissességgel. Amikor egy alkalommal több hónapot kellett kórházban töltenie, még távozása előtt eljegyezte és távozásánál feleségül vette az ápolónőjét, aki azután kitünően töltötte be lady Woolavington szerepét és amikor jóval férje előtt távozott az élők sorából, őszinte gyászt váltott ki a jó angol társaság soraiban. A nagy vagyon most lord Woolavington egyetlen leánya öröklé és az üzleti vállalatok, valamint a versenystálló vezetését veje veszi át. Reginald MacDonald kapitány, aki királyi engedéllyel már néhány év előtt felvette régi család neve mellé apósának nevét is 280.000 pengő volt a legnagyobb ár, amelyet egy lóért fizetett Woolavington és 420.000 pengő volt a legnagyobb összeg, amelyet díjakban szerzett neki egy év alatt egy ló...

— „MAGDA” kozmetika Strada Memorandului 12. visszatérve külföldi tanulmányutjáról, folytatja kezeléseit. Speciális massage egyéni kezeléseket.

Cenzurat

Ne kísérlétezzén

Ne kísérlétezzén

Férfiszöveget

csak szaküzletben vásároljon,
az ujonnan nyílt

TIRMAN posztóáruházban

Regina Maria 26.

Cimre ügyelni!